

Riksdagens protokoll

2007/08:29

Torsdagen den 22 november

Kl. 12.00 – 15.20
17.00 – 17.05

Protokoll
2007/08:29

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollet för den 16 november.

2 § Val av justitieombudsman

Företogs val av ny justitieombudsman.

Anf. 1 BERIT ANDNOR (s):

Herr talman! Konstitutionsutskottet har enhälligt föreslagit val av Hans-Gunnar Axberger till ny justitieombudsman från den 18 februari 2008 för en period om fyra år.

Hans-Gunnar Axberger är professor i medierätt, docent i straffrätt och en välkänd juridisk författare. Hans-Gunnar Axberger har haft en rad offentliga uppdrag; bland annat har han varit ledamot och huvudsekreterare i granskningskommissionen i anledning av mordet på Olof Palme. Under senare år har han lett Justitiekanslerns rättssäkerhetsprojekt som resulterat i rapporten *Felaktigt dömda*.

Hans-Gunnar Axberger är en väl känd och respekterad person. Han är också känd för sin stora integritet, och han är mycket väl meriterad för detta viktiga uppdrag.

Justitieombudsmannen infördes i 1809 års regeringsform och kommer under 2009 att fira 200-årsjubileum, ett jubileum som kommer att särskilt uppmärksammas.

Justitieombudsmannen är en av våra viktigaste institutioner för att främja rättssäkerheten och höja den rättsliga kvalitetsnivån i myndighetsutövningen. Det är också så att JO-ämbetet röner ett stort intresse från resten av världen och är ett av Sveriges viktiga bidrag till den internationella spridningen av idén om rättslig kontroll genom oberoende ombudsmannainstitutioner.

Herr talman! Jag yrkar bifall till konstitutionsutskottets förslag.

Konstitutionsutskottet hade enhälligt föreslagit att professorn, jur.dr Hans-Gunnar Axberger skulle väljas till ny justitieombudsman. Valet skulle avse tiden från den 18 februari 2008 till dess nytt val genomförts under fjärde året därefter.

Kammaren biföll konstitutionsutskottets förslag och utsåg därmed för tiden från den 18 februari 2008 till dess nytt val genomförts under fjärde året därefter till

justitieombudsman
Hans-Gunnar Axberger

3 § Anmälan om kompletteringsval till utrikesutskottet och försvarsutskottet

Talmannen meddelade att Miljöpartiet de grönas riksdagsgrupp på grund av uppkomna vakanser anmält *Lage Rahm* som suppleant i utrikesutskottet och försvarsutskottet.

Talmannen förklarade vald till

suppleant i utrikesutskottet
Lage Rahm (mp)

suppleant i försvarsutskottet
Lage Rahm (mp)

4 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelser:

Interpellation 2007/08:100

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:100 Hundavelsverksamhet i Sollefteå
av Eva Sonidsson (s)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 7 december 2007.

Skälet till dröjsmålet är utrikes tjänsteresa.

Stockholm den 20 november 2007

Jordbruksdepartementet

Eskil Erlandsson (c)

Enligt uppdrag

Mats Wiberg

Expeditions- och rättschef

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:101 Statens hundavelsverksamhet
av Hans Stenberg (s)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 7 december 2007.

Skälet till dröjsmålet är utrikes tjänsteresa.

Stockholm den 20 november 2007

Jordbruksdepartementet

Eskil Erlandsson (c)

Enligt uppdrag

Mats Wiberg

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2007/08:153

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:153 Risker för liv och hälsa av dålig arbetsmiljö

av Eva-Lena Jansson (s)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 7 december 2007.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor.

Stockholm den 14 november 2007

Arbetsmarknadsdepartementet

Sven Otto Littorin (m)

Enligt uppdrag

Karin Renman

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2007/08:162

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:162 Ytterligare besparingar på Arbetsmiljöverket

av Eva-Lena Jansson (s)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 7 december 2007.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor.

Stockholm den 14 november 2007

Arbetsmarknadsdepartementet

Sven Otto Littorin (m)

Enligt uppdrag

Karin Renman

Expeditions- och rättschef

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:169 De branschvisa forskningsprogrammen av Berit Högman (s)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 11 december 2007.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 19 november 2007

Näringsdepartementet

Maud Olofsson (c)

Enligt uppdrag

Margareta Gårdmark Nylén

Tf. expeditionschef

5 § Anmälan om inkommen faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen

Talmannen anmälde att följande faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen inkommit och överlämnats till utskott: 2007/08:FPM26 Halvtidsöversyn av meddelandet om små och medelstora företag KOM(2007)592 till näringsutskottet

6 § Hänvisning av ärende till utskott

Föredrogs och hänvisades
Skrivelse
2007/08:39 till justitieutskottet

*Anslagen till
Skatteverket,
Kronofogde-
myndigheten
och Tullverket*

7 § Anslagen till Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och Tullverket

Föredrogs
skatteutskottets betänkande 2007/08:SkU1
Anslagen till Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och Tullverket (prop. 2007/08:1 delvis).

Anf. 2 BRITTA RÅDSTRÖM (s):

Herr talman! Nu har skatteutskottet återigen den sedvanliga årliga debatten om anslag till Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten. Vi socialdemokrater har i vår partimotion 2007/08:Fi277, *Sverige tjänar på rättvisa*, gett vår syn på inriktningen av politiken. Våra förslag syftar till att ge alla del av den goda ekonomiska utveckling som högkonjunkturen och den tidigare, socialdemokratiska politiken bäddat för.

Men jag kan till min besvikelse konstatera att varken moderater eller folkpartister gör sig nöjet eller omaket att delta i debatten. Man kanske inte tycker att de frågor som gäller Skatteverket är speciellt viktiga även om man hävdar att man ska jaga bidragsfuskare. Men de kanske är viktigare än skattefuskare.

Jag vill i alla fall yrka bifall till våra två reservationer, nr 1 och 3 i betänkandet. Vi vill också utveckla vår syn på verksamheten och resursbehovet hos de berörda myndigheterna. Därför har vi också lämnat ett särskilt yttrande.

Skattefusk och svartarbete leder till snedvriden konkurrens och riskerar att undergräva legitimiteten för den svenska välfärdsmodellen. I 2005 års ekonomiska vårproposition lanserade den dåvarande socialdemokratiska regeringen ett brett program mot skatte- och förmånsfusk. Detta arbete måste fortsätta, som vi ser det.

Skatteverket fick i budgetpropositionen 2006 extra resurser för att anställa personal för att öka kontrollen av skattefusk. Kan ni tro att denna regering, som jagar det man kallar bidragsfuskare, inte vill fortsätta den satsningen? Det är mycket märkligt.

Vi socialdemokrater anser att satsningen för att stävja skattefusket måste fortsätta. Därför ville vi öka anslaget till Skatteverket med 60 miljoner kronor åren 2008–2010. Vi anser att Skatteverket måste få fortsätta sina omfattande satsningar när det gäller skattefusket.

Den förra regeringens extra satsning på Skatteverket gjorde det möjligt för verket att anställa 400 nya medarbetare som bland annat såg till att det kom till 4 000 vita jobb och ca 600 miljoner till statskassan.

Skatteverket har presenterat i skatteutskottet och på presskonferenser den så kallade skattefelskartan, som visar ett totalt skattefel på ca 133 miljarder kronor, pengar som fuskats bort av såväl privatpersoner som små och medelstora företag och stora företag, pengar som skulle ha gått till statskassan.

Vi vill anslå 20 miljarder om året utöver regeringens förslag för att förbättra den internationella skattekontrollen. Här på förmiddagen träffade vi tjänstemän från Skatteverket som underströk hur viktigt det var att den internationella skattekontrollen fungerar. Det handlar om tiotals miljarder kronor som går förlorade varje år för att man inte kan kontrollera det här bättre.

Utredning av internationella transaktioner kräver specialkompetens. Skatteverkets bedömning är att de stora företagens skatteplaneringsuppbygg som sagt var uppgår till tiotals miljarder. Vi anser att Skatteverket bör få mer resurser för att stärka kontrollen på detta område, och Skatteverket påpekade också att man behöver mer resurser.

Herr talman! Skatteverket har under det år som gått tagit flera lovvärda initiativ till bekämpningen av skattefusk. Verkets rapport *Svartköp och svartjobb i Sverige* handlar både om användningen av ny teknik och om samverkan med andra myndigheter, till exempel arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Det är mycket bra.

Vid den träff vi hade med Skatteverket i dag på förmiddagen framkom att de har stora planer också för 2008 och 2009. Det handlar om fortsatta åtgärder mot uthyrningsproblematiken och om följd effekterna av omvänd skattskyldighet i byggbranschen och en utökning till andra branscher där problematiken med uthyrning finns. Vidare vill man sätta kontantbranscherna i fokus, och då inte enbart restauranger och frisörer utan även andra mindre företag inom kontantbranscherna och förbereda kontanthandeln på krav om kassaregister 2010. Dessutom ska andra angrepp på skattesystemet motverkas. Skatteverket har både idéer om och planer på hur man ska utvidga skattekontrollen. Men, som sagt, det behövs resurser, resurser har den borgerliga majoriteten och regeringen avslagit.

Liksom den förra regeringen delar s-gruppen i skatteutskottet åsikten att regionalpolitiska hänsyn måste tas vid förändringar så att inte bara servicen utan även arbetstillfällena kan behållas på mindre orter. Den nya tekniken gör det ju möjligt att fysiskt befinna sig på en ort men ändå kunna kommunicera och arbeta ihop med kolleger på annan ort.

Vi menar att Skatteverkets och andra myndigheters organisation måste ske i dialog med medborgarna och lokalsamhället på de orter som berörs, samt i dialog med personalen. Den statliga förvaltningen får inte svika gles- och landsbygden där varje enskilt jobb är betydelsefullt.

Vi motsätter oss att Skatteverket inte längre ska samla in uppgifter om fysiska personers förmögenheter. Det öppnar för fusk med förmånssystemen genom att personer med stora förmögenheter kan ansöka om olika förmåner som i dag prövas mot den sökandes inkomst och förmögenhet. Jag ser framför mig en härva av ansökningar som kommer in till kommunerna och som kommunerna sedan ska reda ut och behandla.

Jag skulle vilja fråga de styrande partierna vilka konkreta förslag de har för att komma åt skattefusket. Är personalliggare, som egentligen var vårt förslag, det enda radikala som ni föreslår? Vad säger ni till exempel om att låta Skatteverket göra oanmälda arbetsplatsbesök, att skärpa de personliga kraven för F-skattsedel, att se över lagen om uthyrning av arbetskraft, att de arbetsgivaravgifter som arbetsgivaren betalar in till Skatteverket kopplas till arbetstagaren, att utveckla Skatteverkets förebyggande arbete, att låta Skatteverket tillhandahålla ett offentligt register, tillgängligt via Internet, för att möjliggöra enklare kontroller av oseriösa företag samt att ge bidrag till småföretagen så att de kan skaffa kassaregister kopplade till kortläsare?

Kom gärna med lite nya och radikala förslag, ni i den styrande alliansen. Tyvärr verkar det som om det enda ni kan föreslå är otaliga skattesänkningar som gynnar dem som redan har det bra ställt och slår mot sjuka och arbetslösa. Vid tisdagens sammanträde i skatteutskottet behandlades bland annat vissa personbeskattningsfrågor, förstärkt jobbskatteavdrag, sänkt kapitalbeskattning för fåmansföretag, slopad förmögenhetsskatt, avskaffad statlig fastighetsskatt, punktskattefrågor med mera. Ärendena i skatteutskottet gäller enbart skattesänkningar.

Som jag ser det är Sverige på väg mot ett stort systemskifte. Strävar borgerligheten mot att göra ett mini-USA av vårt land, där allt ska lösas med privata försäkringar och låga skatter och där tryggheten har försvunnit? Är det så ni vill utveckla landet? Jag tycker vi är på väg dit.

Herr talman! Vi socialdemokrater anser till skillnad från regeringen att det behövs ökade resurser till Tullverket med 20 miljoner kronor per år mellan 2008 och 2010. Behovet av ökade anslag är särskilt tydligt när det gäller gränskontrollen. Dagligen kan vi läsa eller höra hur den gränsoverskridande brottsligheten sprider sig och utgör ett hot mot oss. Det gäller bland annat smuggling av cigaretter och alkohol samt illegal vapeninförsel. Dessutom ökar narkotikasmugglingen. Vi anser att arbetet med att hindra illegal införsel av varor – det gäller även trafficking och människosmuggling – måste stärkas.

Ett område där behovet av resurser tydligt visar sig är norra Sverige, som har de längsta gränserna och till ytan utgör den största delen av Sverige. Många beslag visar att Norrland används flitigt för införsel av smuggelgods samtidigt som trafiken i området ökat tack vare en ny överfart via tunneln Tärnaby–Hemavan samt satsningarna i Kiruna och Haparanda, vid gränsen till Finland.

Det nya datasystem som Tullverket börjat använda, TDS, ger Tullverket en merkostnad på 55–60 miljoner kronor per år. Det innebär att det finns stor risk för en ytterligare utarmning av de små tullplatserna i Sverige och medför kanske att vi får ett helt tullfritt Norrland. Vi anser att Norrland måste inkluderas i kampen mot organiserad brottslighet, och därför måste man se över antalet platser där tullen bör finnas. Det gäller även antalet anställda. Tullverket bör vidare få ansvar för att bekämpa trafficking, och egenskyddet för tullpersonalen måste ses över.

Herr talman! Jag vill avsluta med att återigen yrka bifall till reservation 1 och 3 i skatteutskottets betänkande.

Anf. 3 MARIE ENGSTRÖM (v):

Herr talman! Vänsterpartiet har ett särskilt yttrande och står bakom två reservationer i detta betänkande. I vårt särskilda yttrande tar vi upp de ökade resurser – jämfört med regeringens förslag – som vi föreslår att Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och tullen bör få. Varför Skatteverket bör få det ska jag strax utveckla lite mer.

När det gäller tullen finns ett stort behov av att jobba vidare med gränskontrollen, att bekämpa smuggling, trafficking och så vidare. Beträffande Kronofogdemyndigheten har vi i en reservation uppmärksammat behovet av att ta fram statistikuppgifter på barn som lever i familjer som är föremål för utmätning. Det är viktigt att kunna synliggöra detta, inte minst mot bakgrund av barnkonventionen, för att få en klarare bild av vilka barn som lever i så kallade fattiga familjer och under vilka förhållanden.

Så till Skatteverkets verksamhet. Vi har, som sagt, haft besök av generaldirektören för Skatteverket med medarbetare, och de har pekat på en lång rad faktorer. Till att börja med vill de ha ökade resurser för att kunna jobba med frågor som rör den organiserade brottsligheten och den internationella verksamheten. Detta var de mycket tydliga med att framföra. De sade också, med tydlig adress till dem som styr i dag, att Skatteverket 2009 och framåt måste ha mer resurser för att kunna leva upp till de krav som de styrande ställer på dem. Det är något att ta till sig.

Vi fick också en inblick i nya metoder för skatteundandragande, tyvärr delvis inom ramen för den skattelagstiftning som vi har i dag. Det är uppseendeväckande. Man tog upp den så kallade räntesnurren, alltså att

internationella koncerner genom olika typer av transaktioner ser till att ränteinkomster inte blir beskattade. Det gäller mycket stora belopp.

En annan metod som togs upp gällde fastighetsförsäljningar där man gör ett upplägg genom handelsbolag för att undkomma skatt. Även här handlar det om väldigt stora belopp. Det är något som vi måste ta till oss.

Ett tredje viktigt budskap var att lagstiftarna bör göra det möjligt att vidga arbetet med personalliggare, något som hittills varit lyckosamt då det gällt restauranger och frisörbolag. Skatteverket vill ha möjlighet att kunna göra oanmälda besök på fler företag än vad fallet är i dag, och man vill också att företag ska kunna lämna individuella uppgifter om inkomster och avgifter.

Med detta följer självklart att Skatteverket måste ha mer pengar för att kunna göra det. Man kan inte göra det ena utan att göra det andra.

Jag ser på talarlistan att i varje fall två representanter för allianspartierna tänker delta i debatten. Det är en debatt som jag personligen tycker är oerhört viktig. Det finns möjlighet att teckna sig på talarlistan. Jag väntar kanske någon typ av besked från allianspartierna om man tar detta på allvar och verkligen vill ställa de resurser till förfogande som det kommer att kräva.

Det är också väldigt intressant att veta att näringarna själva och fler branscher än de som i dag omfattas vill omfattas av den här typen av lagstiftning. De vill ha besök av Skatteverkets revisorer. Det är egentligen en väldigt bra utveckling. Det är inte någon motsättning mellan myndigheterna, jakt på svartjobb och skattefuskare och de företag som kan drabbas av det.

Snarare handlar det om att många branscher nu vill gå hand i hand med lagstiftaren och myndigheter för att bekämpa skattefusket. Det är en unik möjlighet att på sikt få ned beloppet som staten går miste om som i dag ligger på drygt 130 miljoner kronor. Försitt inte den möjligheten, alliansen.

Detta debatterade vi också i går när vi debatterade ramarna för budgeten. Det är också viktigt att komma ihåg det som forskare sade till oss om attityder till att betala skatt när vi hade en offentlig utfrågning: Gör inga skattefria öar eller öar med lägre skatter.

Det är precis det som alliansregeringen gör nu när man till exempel sänker socialavgifter för vissa tjänsteföretag, gör skattesubventioner för hushållstjänster och så vidare. Man öppnar för gränsdragningsproblematik och nya sätt att undgå skatt. Det är också någonting som jag hoppas att alliansen tar med sig.

Herr talman! Jag står bakom Vänsterpartiets båda reservationer men yrkar bifall till reservation 1.

Anf. 4 JÖRGEN JOHANSSON (c):

Herr talman! Tullverket, Skattemyndigheten och Kronofogdemyndigheten är tre myndigheter på områden som skatteutskottet har ett extra ansvar för. Det är samtidigt tre myndigheter som deltar i det exekutiva arbetet för att komma åt den svarta och illegala marknaden. Det är tre nyckelområden som vi har att diskutera i dag.

Utskottet har under året haft informationsträffar med alla tre verksamhetsgrenarna och tagit till sig synpunkter som framförts om verksamheten på såväl kort som lång sikt.

Alla tre verksamhetsgrenarna har genomgått stora organisationsförändringar under det senaste året. Det ställer stora krav på verksamheten samtidigt som organisationen förutsätts fungera på ett effektivt sätt.

För att det ska kunna stabilisera sig måste man också ge verksamheten en viss tid. Det är dessutom som i många andra verksamheter en kamp för att klara verksamheten samtidigt som den demografiska verkligheten också gör sig påmind på dessa områden. 40-talisterna finns även i dessa verksamheter.

Herr talman! För Skatteverkets del omfördelas i storleksordningen 42 miljoner kronor varav 35 miljoner kommer från Kronofogdemyndigheten på grund av förändrade myndighetsstrukturer. Det härrör från att borgenärsuppgifter tas från Kronofogdemyndigheten.

För Kronofogdemyndigheten ökas anslaget med närmare 13 miljoner kronor. Man för då också bort 35 miljoner till Skatteverket.

För tullen ökar anslaget med 20 miljoner kronor för de uppgifter man har för den kommande CTS-verksamheten.

Man kan givetvis diskutera fram och åter kring anslagens storlek och så vidare. Men tullens generaldirektör sade: Vi klarar detta. Samma sak sade Skatteverkets generaldirektör nu på förmiddagen. Han sade: Vi klarar år 2008. År 2009 är det tveksamt. Då kommer vi att få problem. Man får givetvis återkomma.

Britta Rådström åberopade de pengar man från Socialdemokraterna tidigare anslog för att få de 400 nya medarbetarna. Det är rätt att de pengarna nu försvinner. Det som nu görs är att man fullföljer den politik som Socialdemokraterna inledde. Det var nämligen ett projekt, och det projektet upphörde. När projekt upphör försvinner givetvis också anslagen. Det är ganska naturligt.

Alliansregeringen har ärvt en del skattefel, skattefusk och så vidare. Jag upplever att alla partier i dag, och även facken, näringen och så vidare, är överens om att vi måste jobba bort den svarta marknaden som finns. Jag upplever att vi inte har några motsättningar där. Det arbetet ställer vi upp på, och vi arbetar för det. Om generaldirektörerna finner att det finns behov får de återkomma till regeringen med en framställan.

För tullen har utskottet uttalat att här måste regeringen följa den utveckling som skett på grund av de förändrade skatterna på vin och öl och hur den ändringen kommer att påverka den illegala införseln av kanske framför allt öl. Om behov uppstår av förstärkt gränskontroll bör regeringen återkomma med ett tilläggsanslag för det. Det är en klart uttalad målsättning från utskottets sida.

Från utskottet finner vi att den budget som nu ligger på vårt bord är väl avvägd. Beträffande arbetet inom Skatteverket med att bekämpa skattefusk och oegentligheter säger Skattemyndigheten att man redan i dag arbetar med att effektivisera sin verksamhet på det här området. Det fick vi en föredragning om i utskottet nu på förmiddagen. Detta är effektiviseringar som i dagsläget bedöms kunna ske inom befintlig ekonomisk ram. Men man måste se över detta år 2009.

Det viktiga är att vi måste få till stånd ett värderingsskifte på området för svartjobben så att alla inser vikten av att dra sitt strå till stacken för att såväl värna som utveckla vår gemensamma välfärd.

Beträffande Kronofogdemyndigheten har den bland annat uppgiften att se över situationen för överskuldssatta personer. Här tillsattes en utred-

*Anslagen till
Skatteverket,
Kronofogde-
myndigheten
och Tullverket*

ning i april i år. Innan ytterligare åtgärder vidtas på området är det rimligt att avvakta utredningens besked.

Herr talman! I motionerna finner jag yrkanden som jag redan berört i inledningen. Därutöver kan jag konstatera att någon reservant framför att tullen ska ta ett ökat ansvar för att stävja människohandel och trafficking.

Nu är inte detta ett område som inryms i tullens ansvarsområde vare sig i Sverige eller i andra länder. Det är en polisiär verksamhet. Samma gäller tullens ansvar vid till exempel rattfylleri vid gränsen, och så vidare. Det är också en polisiär verksamhet.

Om tullen uppmärksammar den typen av brott rapporteras det givetvis till polisen. Men tullen har inte rätt att ingripa. Det kan man naturligtvis ha synpunkter på.

Det har också inneburit att Gränskontrollutredningen tillsattes år 2004 och Rattfylleriutredningen år 2006. De utredningarna har ännu inte behandlats av riksdagen. Intill dess bör frågan om extra pengar till verksamheterna anstå.

Det är en mängd principiella frågor som ska diskuteras i samband med detta. Det finns nya problem som också måste övervägas och lösas. Hur harmoniserar vi tullen till övrig tullverksamhet inom EU där man inte har det här ansvaret?

Vi fick en redovisning när vi besökte Världstullorganisationen i Bryssel för något halvår sedan. Hur hanterar vi frågan om teknisk utrustning om tullen ska ta över den polisiära verksamheten? Vi vet att tullen i dag inte har vapen. Det kanske man av säkerhetsskäl inte vill ha. Det är en fråga som aktualiseras i sammanhanget. Hur synkroniseras tullens polisiära verksamhet med polisens övriga verksamhet här i landet?

I dag är tullen organiserad i en avdelning som hanterar klareringen inom avdelningen för enkel handel och en avdelning som hanterar kriminell hantering inom avdelningen för brott. Avdelningen för brott är sedan indelad i två undergrupper, nämligen gruppen för organiserad brottslighet och gruppen för övrig brottslighet.

Tullens uppgift inom brottsavdelningen är, för att ta den officiella beskrivningen: Att verka för att hindra och stoppa illegala varor i trafikflödena. Människohandel och trafficking inryms inte i det direktivet.

Herr talman! Alla verksamheter har sina problem och möjligheter. Det gäller också dessa tre områden. I den dialog vi har fört med verksamheten, i den helhetsbedömning som vi har gjort och i den slutprodukt som vi nu redovisar konstaterar vi att det här är resultatet av en rimlig bedömning av medelstilldelningen. Mot den bakgrunden yrkar jag bifall till utskottets förslag.

Anf. 5 BRITTA RÅDSTRÖM (s) replik:

Herr talman! Skatteverket begärde ett anslag om ytterligare 144 miljoner, varav 75 miljoner skulle gå till arbete med den globaliserade ekonomin, det vill säga just till det som vi har fått höra om på förmiddagen – handel i stora företag, holdingbolag och räntesnurrar där. Den ekonomi man har fått innebära inte en enda nyanställning för 2008. I stället måste man göra sig av med ungefär 400 tjänstemän. Vilken är Jörgen Johanssons syn på detta?

I reservationen om att tullen borde få mer ansvar för sådant som har med trafficking och människosmuggling att göra menar vi naturligtvis att

detta ska ske i samarbete med polisen. Det är inte tullens ansvar, men tullen måste få möjlighet att ingripa.

Vi träffade företrädare för tullen i Haparanda i våras. Tulltjänstemannen där – de får inte ens ha en batong i dag – berättade hur obehagligt det är att ta fast eller förfölja bilar i ett mörkt och kallt Norrbotten alldeles ensam utan möjlighet att försvara sig. Jag tycker att man måste överväga detta med självförsvar.

Som Marie nämnde tidigare hittar ni på väldigt många nya sätt att undkomma skatt, till exempel hushållsnära tjänster och differentierade arbetsgivaravgifter. Skatteverkets generaldirektör har både i dag och tidigare kallat detta med differentierade arbetsgivaravgifter för en rysare när det gäller hur man ska kunna hantera det. Man har dessutom behov av 300–400 fler anställda för att besiktiga kassaregister när den lagen träder i kraft.

Anf. 6 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik:

Herr talman! Jag instämmer i mångt och mycket i den beskrivning som Britta Rådström gör vad gäller tullens verksamhet, trafficking och människohandel. Men vi har två utredningar som arbetar på det här området. Vi vet genom våra träffar med tullen att man där inte är alldeles odelat positiv till att man ska börja bära vapen. Om man bär vapen ökar också våldsfrekvensen mot gruppen. Det här är en process som måste pågå, och det är noggranna överväganden som måste göras. I exempelvis Baltikum har tullen inte heller ett sådant ansvar, men där har man däremot en gränspolis som har hand om de här uppgifterna. Låt oss avvakta utredningen.

Sedan säger Britta Rådström att generaldirektören säger att man har behov av ett visst antal personer. Generaldirektören har faktiskt sagt, och jag har antecknat det citatet: ”2008 klarar vi bra. 2009 kan bli problem.” Det är ett citat av hans uttalande. Därför ser jag inte problemet i dag.

När det gäller hushållsnära tjänster, arbetsgivaravgifter och så vidare får vi naturligtvis följa utvecklingen. Vi ska veta att hushållsnära tjänster är en del i arbetet med att komma åt de svarta jobben. Det är ett sätt att göra svarta jobb vita. Vi vet att vi inte har samma uppfattning här, men det är faktiskt en del av den inriktning vi har.

Vi har generaldirektörer med ganska omfattande ansvar och möjligheter i det här landet. Det skulle förvåna mig om man, när man ser stora problem och behov, inte gör framställningar till regeringen om de behov man har. Det beskedet har också generaldirektören fått med sig.

Om vi ser på arbetet med att bekämpa de svarta jobben kan vi se att det är ett otroligt drag i frågan, både inom näringen, inom facket och i de politiska församlingarna. Jag är övertygad om att man har stora möjligheter att också få de medel man äskar.

Anf. 7 BRITTA RÅDSTRÖM (s) replik:

Herr talman! Det är kanske därför som Moderaterna inte är med i debatten i dag, för det är sådant drag i diskussionen om svartjobb att man helt enkelt inte törs vara med. Jörgen Johansson kanske vet.

Jag förstår fullständigt att det måste diskuteras om tullarna får vara beväpnade eller inte och om deras arbete. Men jag skulle vilja veta om Jörgen Johansson i nästa års debatt om anslagen till Skatteverket och

tullen är beredd att stödja det socialdemokratiska förslaget, som säkert kommer att innebära en anslagsökning även då.

Anf. 8 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik:

Herr talman! Hur anslagen kommer att se ut är – och det vet Britta Rådström lika väl som jag – en process mellan verksamheterna, regeringen och Finansdepartementet. Det är behoven som kommer att styra där. Sedan får vi naturligtvis ha förhoppningen att vi är överens. Jag tror nog att vi kan nå en viss samsyn på det här området.

Att Moderaterna inte är här har väl att göra med att vi hade en parallelldebatt till detta i går. Inom alliansen kom vi överens om att vi skulle ha en företrädare för att förenkla för oppositionen.

Anf. 9 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Herr talman! Jaha, Jörgen Johansson, vi ska alltså inte behöva ta så många repliker. Är det så jag ska tolka det senaste du sade, om att förenkla för oppositionen? Jag tycker att ni försvårar en hel del för oss i och med att ni lägger fram en hel del konstiga förslag.

Jag vill ställa några konkreta frågor. När det gäller anslagen till Skatteverket måste vi erkänna att de pengar som Skatteverket fick för två år sedan var tillfälliga. Det var en del av beslutet då. Det tycker jag att man måste vara tydlig med. Men man måste ändå kunna ge Skatteverket nya resurser för att kunna planera arbetet om ekonomisk brottslighet, internationell verksamhet och så vidare.

Nu är vi inne på räntesnurrar igen. Enligt Regeringsrätten kan man inte tillämpa skatteflyktslagen i det här sammanhanget. Det är ett jätteproblem. Då hänvisar generaldirektören till att man i andra europeiska länder har begränsat möjligheten att göra avdrag för räntor som ett sätt att komma åt detta. Skulle Jörgen Johansson eller alliansregeringen kunna tänka sig att ställa sig bakom en sådan åtgärd för att komma åt de uppenbara upplägg som stora koncerner håller på med och som faktiskt är lagliga i dag?

När det gäller handelsbolagsupplägget har vi inte fått något utslag från Regeringsrätten än. Det ska komma till våren, så vi får väl vänta med den frågan till dess. Men det är hela tiden konkreta, tydliga åtgärder som gör att vi kan komma till rätta med skatteundandragandet.

Nu har jag inte många sekunder kvar, men jag ville också ställa frågan om utvidgade möjligheter att ställa krav på personalliggare och ytterligare möjligheter för Skatteverket att göra oanmälda besök. Det handlar ju också om beslut som vi måste fatta här i riksdagen.

Anf. 10 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik:

Herr talman! Det var mycket av de frågeställningar som generaldirektören tog upp i dag på förmiddagen som jag tycker är väl värda att diskutera vidare.

Räntesnurrar, som Marie Engström talade om, är en del av det. Vi har en parallelldiskussion om den konsoliderade bolagsskattebasen, där man konstaterar att nuvarande system i de 27 EU-länderna innebär att i storleksordningen 50 miljarder euro försvinner årligen från beskattning. Det är naturligtvis ett stort problem. Det är därför man har satt i gång arbetet med en översyn för att komma till rätta med detta.

Det var också en diskussion om försäljningen av bostäder, fastigheter och så vidare, den så kallade handelsbolagsmodellen. Den modellen kan vi faktiskt hantera redan i dag. Jag konstaterar tyvärr att till och med kommuner sysslar med den verksamheten, som är lite grann av en skumraskverksamhet. Den är dock trots allt laglig i dag, men jag tycker att man bör se över de moraliska aspekterna där. Den frågan väcktes även under den förra regeringens period. Jag förstår att det finns vissa problem i det här sammanhanget.

När det gäller antalet personer och tillfälliga behov vill jag säga att generaldirektören har möjlighet att äska pengar via tilläggsbudgeten. Jag återkommer till det klara besked som vi fick såväl från tullens generaldirektör som från Skatteverkets generaldirektör om att de klarar nästa år. Det är därför jag hävdar att det är en rimlig bedömning som man har gjort i dag av medelstillelningen till bland annat Skatteverket.

Anf. 11 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Herr talman! Men det är också väldigt viktigt att ta till sig det man säger om planeringshorisonten. Man planerar sitt arbete flera år framöver, och där var man också väldigt tydlig. Men vi behöver inte bråka om det. Nu är det som det är för kommande år.

Även om man inte tycker om tillfälliga pengar vet vi också att de tillfälliga pengar som Skatteverket fick var väldigt bra. De passade väl in i en generationsväxling hos personalen. Det har generaldirektören sagt vid tidigare tillfällen. Det kan vara nog så viktigt att komma ihåg.

Nu hann inte Jörgen Johansson svara på alla mina frågor, men ta sista repliken till att svara på frågan om Jörgen Johansson vill jobba i alliansregeringen för att utvidga lagstiftningen kring personalliggare och möjligheten för Skatteverket att göra oanmälda besök. Det var en fråga som jag ställde.

Jag håller naturligtvis inte med om Jörgen Johanssons analys att hushållsnära tjänster skulle vara ett sätt att tvätta svarta pengar vita. Jag tycker snarare att det är skarpa varningssignaler. Dessa försök att hitta på nya texter i fakturor är en rejäl varningssignal när det gäller era nya idéer.

Anf. 12 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik:

Herr talman! Jag vet att vi inte är överens om grundsynen när det gäller de hushållsnära tjänsterna. Däremot kan jag hålla med om att regelverket måste förtydligas. Det finns oklarheter som måste rättas till, men det innebär inte att man ska säga nej till hela systemet.

När det gäller personalliggare vill jag säga att frågan är vidare och inte bara gäller i det här sammanhanget. När det gäller vapeninnehav och tillsyn av vapenskåp och så vidare måste polisen anmäla 14 dagar i förväg om man ska göra ett hembesök och en tillsyn av detta. Det är ganska naturligt att man inte finner några fel när man har det systemet. Som jag ser det uppfyller det inte de intentioner som lagstiftaren hade. Jag kan hålla med om att man bör titta på detta. Sedan får vi se var man hamnar.

Anf. 13 LENNART SACRÉDEUS (kd):

Herr talman! Jag ber att få yrka bifall till förslaget i skatteutskottets betänkande nr 1 och avslag på samtliga reservationer. I samma andetag

vill jag uttrycka min uppskattning av det engagemang som den här debatten präglas av. Det har framförts många värdefulla synpunkter från oppositionsföreträdare.

Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och Tullverket tillhör en alldeles speciell del av Myndighets-Sverige. Uppgifterna är oerhört betydelsefulla. Det gäller att verkställa av riksdagen fattade beslut och driva in skatter och avgifter. Även andra uppgifter, som till exempel folkbokföring, fastighetstaxering och brottsbekämpning ingår. Eftersom verksamheten av förklarliga skäl är av så känslig och allvarlig natur måste den omgärdas av lagstiftning och exekveras rättssäkert och inte sällan med en god portion klokskap. Tyvärr har det stundom visat sig vara inte helt ofarligt heller att verka inom dessa tre myndigheter.

Herr talman! Jag tror inte att det är fel att säga att dessa tre statliga verk präglas av en ny förvaltningskultur. Sedan flera år är arbetets inriktning inte minst förebyggande. Det handlar därmed inte främst om att invänta att fel begås och därmed slå till med all den styrka respektive verk har och förseelsen kräver. Det handlar i stället minst lika mycket, eller kanske än mer, om att konstruktivt underlätta för medborgarna att handla rätt och därmed göra rätt för sig. Med stort förtroende ska medborgare kunna vända sig till statliga myndigheter för information och vägledning så att det inte blir fel. Myndigheterna hör till den viktiga demokratins infrastruktur och är därmed oundgängliga för alla rättsstater.

Vi kristdemokrater tycker därför att det är på plats att riksdagen nu och då visar sin uppskattning för dessa myndigheter och alla deras anställda. Jag vill på detta enkla sätt från talarstolen inför en inte helt fullbesatt kammare uttrycka den uppskattningen till Tullverket, Skatteverket och Kronofogdemyndigheten och alla deras anställda runt om i vårt land.

Herr talman! Jag menar, och det gör ni alla andra i kammaren, att de utför ett mycket betydelsefullt och uppskattat arbete i demokratins tjänst, för vårt land och för hela vårt svenska folk.

Herr talman! När det gäller kampen mot fusk och svartarbete delar vi kristdemokrater, och självfallet hela alliansen, den ambitionen som oppositionen ger uttryck för. Vi tycker att den är både rätt och rimlig. Vi uppskattar den samsyn vi har om att det behövs en aktiv kamp mot allt vad skattefusk och olagligt agerande heter.

När vi kommer till själva metodiken anser vi dock att det föreslagna anslaget till Skatteverket är väl avvägt. I de ändringsförslag som Socialdemokraterna har lagt fram finns det en budgetförstärkning med 100 miljoner till Skatteverket. Det motsvarar 1,1 procent av hela myndighetsanslaget för Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och Tullverket tillsammans. Jag säger inte att 100 miljoner kronor skulle vara oviktiga, men totalt sett motsvarar de 1,1 procent.

Miljöpartiets budgetförstärkning är 25 miljoner eller motsvarande drygt en $\frac{1}{4}$ procent. Vänsterpartiets budgetförstärkning är 52 miljoner till Skatteverket, 25 miljoner till Tullverket och 30 miljoner till Kronofogdemyndigheten. Det blir sammantaget 107 miljoner kronor eller en budgetförstärkning kring 1,2 procent. Jag menar att vi inte står så långt ifrån varandra budgetmässigt när vi talar om tiondels procent, 1 procent eller 1,2 procent. Vi finner sammantaget att regeringens avvägning i budgeten är rimlig och klok.

När det gäller Vänsterpartiets reservation angående Kronofogdemyndighetens statistik över barn som lever med föräldrar som är föremål för utmätning finner vi er intention mycket sympatisk och angelägen. I det här läget menar vi dock att den i april 2007 tillsatta utredningen för att bland annat se över situationen för skuldsatta personer varken ska dubbleras eller föregripas, men jag kan förstå viljan till en skyndsam handläggning. Myndigheten har också en verksamhetsbeskrivning som följer samma linje.

När det gäller Tullverket vill Socialdemokraterna disponera medlen mer i detalj. Det är en frestelse som vi alla i riksdagen lätt kan falla för. Jag kan mer än väl förstå den. Vi i Allians för Sverige anser likt regeringen att medlen är väl avvägda och att Tullverket avgör var medlen gör mest nytta.

Herr talman! Jag hade anmält sex minuter talartid, men jag vill avsluta med en sak som gör att jag kommer att gå över den anmälda tiden. Jag beklagar detta.

Jag vill lyfta fram det regionalpolitiska övervägande som finns från Socialdemokraterna i ett särskilt yttrande. Det är oerhört angeläget att mindre orter inte töms på viktiga statliga servicefunktioner och att inte välutbildad personal försvinner från dessa orter. Det är en viktig del av servicen och arbetsmarknaden på de här orterna.

Tillsammans med min kollega Ulf Berg som också är ledamot i skatteutskottet har jag besökt samtliga skattekontor i Dalarna. Vi har mött de reaktioner och tankar som finns kring den omorganisation som Skatteverket nu genomför. Det Norrlandsuppror som finns slutar kanske inte vid gränsen till Svealand. Tankegångarna som finns i Norrland finns alltså också längre söderut. Ändå har vi i riksdagen väldigt svårt att bestämma exakt hur många anställda det ska vara på kontoret i Lycksele, Avesta eller Ludvika.

Jag har själv personligen tillsammans med Ulf Berg motionerat om att staten har ett ansvar utifrån ett budgetperspektiv, men också som arbetsgivare, att faktiskt kunna konstatera att lönerna, personalomsättningen och kostnaderna för hyrorna är lägre på de mindre orterna jämfört med i storstäderna och universitetsorterna. Här har vi alltså ett gemensamt ansvar för att påverka Skatteverket och andra statliga myndigheter att inte abdikera från de mindre orterna.

Ursäkta, herr talman, att jag drog över, men härmed är mitt anförande avslutat.

Anf. 14 BRITTA RÅDSTRÖM (s) replik:

Herr talman! Jag skulle vilja fråga Lennart Sacrédeus om följande: Det är intressant att ni inte vill tillföra Skatteverket några nya resurser, men Tullverket vill ni ge mer resurser genom att höja spritskatten, åtminstone enligt en tidningsartikel i Svenska Dagbladet. Jag kan citera herr Sacrédeus som säger att han är positiv till att ge tullen mer pengar och i gengäld höja skatten på sprit: ”Det här borde inte vara kontroversiellt inom alliansen. För att upprätthålla den högskattepolitik vi har inom alkoholområdet måste vi ha en förstärkt tullverksamhet.”

Menar du då att vi ska börja öronmärka skattepengar till viss verksamhet? Vad jag vet är det ju regeringen som bestämmer anslagen. Ska vi kanske belägga bildäcken med en viss skatt som ska gå till fritids eller

någotning? Jag tycker att det skulle vara intressant att få svar på den frågan.

Om ni tycker att jobbet och kampen mot svartarbete och skattebrott är viktiga förstår jag inte varför ni inte kan tycka att man borde ha höjda anslag. Eller är det så att alla pengar är uppätta på grund av alla skattesänkningar som vi nu genomför i en rasande fart?

Anf. 15 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik:

Herr talman! Jag börjar med den fråga som Britta Rådström ställde sist om kampen mot skattefusket. Vi är överens om att detta är väldigt angeläget. Jag kan inte begära att ni från socialdemokratisk sida eller från övriga oppositionen ska tro mig på mitt ord, men jag kan vädja om att ni ska tro mig på mitt ord. Jag kan uttala mig för mer än det parti jag företräder; jag kan uttala mig för hela alliansen.

Jag menar att de skillnader som finns i budgethänseende – där ni har lagt fram en budget som är 1,1 procent högre i medelsanslag jämfört med vår – inte är en ravin eller en enorm klyfta oss emellan. Om ni menar att vi står väldigt långt ifrån er med våra 98,9 procent jämfört med era 100 procent tycker jag att detta är en viss överdrift. Jag frånkänner er inte ert engagemang när det gäller att ni vill plussa på mer pengar. Det har hänt tidigare att oppositionspartier vill satsa mer än regeringssidan.

Sedan kan jag säga till Britta Rådström och Socialdemokraterna att de skattesänkningar som vi har genomfört hittills är mer omfattande än de 100 miljoner kronor som ni vill stärka upp med. I så fall hade vi kunnat stärka detta anslag med tiotals miljarder kronor. Där har ni inte lagt nivåerna för vare sig Skatteverket, Kronofogdemyndigheten eller Tullverket.

Vad gäller en specifik artikel i Svenska Dagbladet har det hänt mig mer än en gång att uttalanden i tidningar inte har lett till politiska beslut. Vi har en skrivning om hur vi ser på bekämpningen av alkoholsmugglingen och införseln över gränserna. Ni själva har också specificeringar där ni tycker att pengar ska öronmärkas och riktas på ett specifikt sätt.

Det är alltså lätt att falla för den frestelsen och i den syltburken att man vill öronmärka. I den syltburken har även jag hamnat.

Anf. 16 BRITTA RÅDSTRÖM (s) replik:

Herr talman! Det var inte bara Lennart Sacrédeus som var citerad i Svenska Dagbladet, utan det var även Jörgen Johansson och Lennart Hedquist som är ordförande i skatteutskottet.

Men jag har en annan fråga, nämligen om Lennart Sacrédeus håller med Skatteverkets generaldirektör som säger att det blir en rysare att hantera de här differentierade arbetsgivaravgifterna. Behov av personal finns, inte bara för detta, utan också när man ska kontrollera kassaregistren som kommer 2008. 300–400 personer behövs för detta.

Anf. 17 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik:

Herr talman! När det gäller Britta Rådströms fråga om kassaregistren: Ja, det är oftast så att det till sist behövs människor för att kontrollera hur saker och ting fungerar. Mats Sjöstrand, Skatteverkets generaldirektör, sade också att det blir tufft med budgeten 2009. Jag tar det till mig. Jag är säker på att du tar det till dig. Jag gör det också, och jag tycker att det var allvarsamma ord för oss allihop. Men att vi skulle klara detta med kassa-

registren utan att det fanns personer som faktiskt utförde kontrollarbetet tror jag ingen i denna kammare i sinnevärlden hade föreställt sig.

Sedan hade Britta Rådström en tidigare fråga där hon sade att Mats Sjöstrand sagt ungefär att det skulle bli en rysare att hantera en differentierad momsavgift inom servicesektorn. Ja, det är en bedömning. Det är säkert en kvalificerad bedömning eftersom den kommer från generaldirektören på Skatteverket. Ändå finns det så väldigt många fördelar att kunna skapa nya jobb, och det är ju en gammal, klassisk, socialdemokratisk linje. Jag menar att det också är en linje som vi har från alliansen att vi vill underlätta jobbskapandet för att människor ska få en plats, en identitet och en tillhörighet i vårt fina land.

Visst, detta är en avvägning mellan hur mycket byråkrati och skattekrångel det blir och andra fördelar. Vi från alliansens sida menar att fördelarna överväger – att skapa nya jobb och undvika skattekilor. Jag hoppas att Mats Sjöstrand har fel. Jag säger inte att han har det, men jag utesluter inte att han kommer att få fel på den punkten.

Anf. 18 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Herr talman! Det är positivt att Lennart Sacrédeus nämnde detta med statistik över barn som lever i familjer som är föremål för utmätning. Ni kanske kunde ha tillmötesgått oss helt och hållet i den frågan, men vi återkommer till detta nästa år.

Jag glömde nog att säga i mitt anförande att vi också har höjt anslaget till Kronofogdemyndigheten. Det beror på att vi menar att människor som lever med en överskuldssättning också ska kunna få möjlighet att få statliga saneringslån. Det är en social åtgärd som vi tror bara skulle ge positiva effekter för alla egentligen. Jag säger det nu eftersom jag glömde att säga det förut i mitt anförande.

Sedan tänkte jag på det här som Lennart Sacrédeus pratade om med nivån på anslaget och att partiet si föreslår x procent och ett annat parti y procent. Javisst! Men att höja ambitionsnivån behöver inte alltid betyda att det innebär merarbete för Skatteverket. Det kan ju vara så att vi föreslår lagförändringar som underlättar för Skatteverket, så det finns liksom ingen omedelbar koppling mellan de två olika sakerna. Så statistiskt kan man inte se på verksamheten, utan då får man värdera varje förslag för sig i så fall. Jag tycker att vi här föreslår en hel del saker som egentligen inte behöver betyda att det måste till mer människor, utan det kanske snarare kan underlätta i arbetet med att bekämpa skattefusk. Kanske kan jag få en kommentar kring det?

Jag ska ställa en ytterligare fråga i min i nästa replik, för nu har jag bara elva sekunder kvar.

Anf. 19 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik:

Herr talman! Tack för frågorna, Marie Engström! Vad gäller barn i familjer som är drabbade av utmätning får vi, som jag sade i mitt anförande, invänta utredningen. Visst kan man känna iver att saker och ting ska färdigbehandlas så snart som möjligt, men jag har inte mer att kommentera på den punkten.

När det gäller budgetnivåerna tycker jag att det kan vara rimligt att jämföra hur stora skillnaderna är i en budget som omfattar drygt 9,1

miljarder. Oppositionen vill anslå mer pengar, men det är inga oerhört dramatiska skillnader. Det var det jag ville lyfta fram.

Om faktaredovisningen i sig visar på ett statiskt tänkande får det så uppfattas. Självklart uppskattas det om regelförändringar kan innebära att saker och ting underlättas så att man kan få mer för pengarna. Där ska vi alla hjälpas åt.

Anf. 20 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Herr talman! Jag vill tala lite grann om Skatteverkets omorganisation, eftersom det var uppe tidigare i debatten. Man pratar om Norrlandsuppror. Inrättandet av servicekontor och så vidare har rört upp känslorna lite här och där.

Det som är intressant är att generaldirektören för Skatteverket säger att det är så här man har uppfattat uppdraget från regeringen, det vill säga förslaget till omorganisation. Min fråga till Lennart Sacrédeus blir då: Kommer ni i alliansen att ta detta till er och lyssna på de upprörda känslorna? Kommer regeringen att formulera ett något annorlunda uppdrag i regleringsbrevet till Skatteverket?

Anf. 21 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik:

Herr talman! När det gäller frågan om att omformulera regleringsbrevet och göra det tydligare att staten har en servicefunktion ute i de mindre orterna och att man inte bör koncentreras till storstäder, universitetsorter och residensstäder, ser jag gärna ett sådant förtydligande. Det kan jag säga här i kammaren. Om jag når ända fram är en annan sak, men jag ser gärna ett sådant förtydligande. Av den anledningen har också Ulf Berg undertecknat och motionerat i denna fråga. Jag ser det både, vilket framfördes tidigare från talarstolen, som en servicefunktion och som en rättssäkerhetsfunktion, men också faktiskt som ett sätt för staten att hålla med sina ekonomiska resurser. Bevisligen är personalen dyrare i storstäderna, och det är större personalomsättning. Normalt sett är även lokalhyrorna högre.

Jag ser alltså gärna att vi tittar på detta framöver även om jag inte kan stå här i talarstolen och utlova att det blir så. Men jag ser gärna att detta perspektiv framförs.

Jag vill allra sist tillägga att denna fråga även handlar om samarbetet mellan olika statliga myndigheter. Där har det varit alldeles för vattentäta skott, och en ökad samverkan mellan Skatteverket, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan är en nödvändighet. Detta sker på ett stapplande sätt, men det går mer och mer åt det hållet. Det vore ett sätt att garantera Skatteverkets fysiska närvaro men också garantera en bättre och långsiktigt tryggare servicenivå i de mindre samhällena.

Anf. 22 HELENA LEANDER (mp):

Herr talman! Jag tänker inte förlänga debatten om Skatteverkets organisation och resursbehov, utan jag tänker prata om Tullverket.

Efter en topp 2004 ser vi nu att resandeförseln av alkohol minskar. Sorad, Centrum för socialvetenskaplig alkohol- och drogforskning, uppger att minskningen har varit 29 procent mellan 2004 och 2006. Det innebär förstås inte att problemet med den illegala alkoholförseln har upphört, men den har onekligen minskat.

Fortfarande finns det personer som för in stora mängder alkohol som sedan säljs vidare illegalt, helt utan den ålderskontroll, den prispolitik och andra restriktioner som gäller på Systembolaget. Problemet är förstås störst i gränstrakterna, till exempel i Skåne, men förekommer även i mindre utsträckning i andra delar av landet.

Däremot innebär den minskade resandeförseln att kraven på en skattesänkning på alkohol försvagas ytterligare. Jag är övertygad om att sänkta alkoholskatter skulle skapa fler problem än det löser, vilket inte minst situationen i Finland tydligt visar. För att konkurrera prismässigt med alkohol från kontinenten skulle vi behöva väldigt kraftiga skattesänkningar, och det skulle förstås öka konsumtionen och de skador som följer på den. De problem vi nu ser i gränstrakterna skulle vi få i hela landet.

Jag tror inte heller att det skulle hjälpa så mycket mot illegal alkoholförsäljning till unga, eftersom de fortfarande inte har möjlighet att handla på Systembolaget, oavsett pris, och därför skulle fortsätta efterfråga illegal alkohol.

Lösningen på detta är därför inte sänkta alkoholskatter i Sverige utan snarare höjda alkoholskatter på EU-nivå. Det borde Sverige verkligen jobba hårt för. Sverige borde också verka för att sänka de indikativa nivåerna för resandeförsel och göra om dem till de absoluta kvoter som gällde före EU-inträdet. Då var de inte bara mycket lägre, utan de var maxgränser som man inte kunde överskrida med en trovärdig vals om att man skulle ha en blöt jättefest. Om så behövs borde Sverige ensidigt återinföra de gamla kvoterna och få det rättsligt prövat i EG-domstolen. Då får vi se om folkhälsoparagraferna är något värda.

Herr talman! I väntan på det – och nu kommer jag äntligen till saken – bör tullen få utökade resurser för att motarbeta den illegala alkoholförseln. För 2007 fick Tullverket 25 miljoner ytterligare för att förbättra gränskontrollen och stärka brottsbekämpningen. Det är förstås inte några enorma summor, men pengarna behövs fortfarande för att motverka den illegala alkoholförseln.

Tyvärr blev vårt budgetförslag avslaget i går, så jag kan inte yrka bifall till någon reservation. Men jag vill ändå få detta sagt.

Anf. 23 LARS JOHANSSON (s):

Herr talman! Jag begärde ordet, för jag tycker att det är oerhört märkligt att flera partier från skatteutskottet inte deltar och presenterar sin politik på detta område. Vi kan notera att oppositionen finns församlad med åtta nio ledamöter, medan moderater och folkpartister till och från går ut och in i lokalen och alltså inte deltar i diskussionen.

Det är anmärkningsvärt att man inte deltar i debatten efter den senaste tidens diskussion just kring svartarbete, skattefusk och betydelsen av ett skattesystem som är legitimt. Möjligen beror det på att det man har att säga i betänkandet är väldigt magert när det gäller frågan om att bekämpa skattefusk. Det är en sak i sig, men regeringen har ju faktiskt via statsministern sagt att här måste vidtas åtgärder mot svartarbete och skattefusk. Därför är det ännu mer förvånande att man inte deltar i debatten. Det är väl så att det är skillnad mellan att föra en offensiv debatt och en offensiv verkaktivitet mot skattefusk och att föra en passiv politik. Och vad jag kan se är de borgerliga oerhört passiva.

Nu har skatteutskottet kallat till sig finansministern för att han ska redogöra för vilka konkreta åtgärder regeringen tänker vidta under nästkommande år. Det återstår att se när mötet kommer att äga rum. Vi har ännu inte fått besked om när finansministern behagar komma, och jag förutsätter nu, mot bakgrund av den här frågans vikt, att denna medverkan från finansministern kommer att ske i form av ett offentligt utskotts-förhör.

Anf. 24 GUNNAR ANDRÉN (fp):

Herr talman! Med anledning av Lars Johanssons anförande nödgas jag förlänga denna debatt ytterligare, vilket jag inte tänkt mig. Enligt mitt förmenande har Jörgen Johansson och Lennart Sacrédeus både utförligt och perfekt skildrat vad allianspartierna vill med anslagen till Skatteverket och Kronofogdemyndigheten.

I Lars Johanssons anförande ingår elementet att det bara är Socialdemokraterna som vill ha kraftfulla åtgärder mot skattefusk och skattefffel. Herr talman! Så är det inte. Vi är alla intresserade av detta. Jag har just övervarat en utfrågning med Skatteverkets direktör Mats Sjöstrand, som har visat på de höjda ambitioner som Skatteverket har. Det fanns ingen, som jag kunde höra, som hade någon som helst invändning mot dessa höjda ambitioner.

Den skrivelse som nämns kom den 13 november från Skatteverket till Finansdepartementet. Det är för mycket att begära till och med av denna alliansregering att man ska hinna reagera så snabbt på de nya förslagen. Det är inte rimligt. De måste beredas på vanligt sätt. Det har Lars Johanssons regering, med stöd av Vänsterpartiet och Miljöpartiet, exekverat under åtta–tolv år, lite olika beroende på hur man räknar.

När det gäller denna viktiga fråga, hur skattefusk och skattefffel ska bekämpas, måste vi försöka komma ihåg att det finns olika parter och att man måste göra olika avvägningar. Jag påpekade själv vid den här utfrågningen att det finns delar, till exempel överlåtelse av illegala hyreskontrakt, som det inte görs någonting åt. Jag anser personligen att det är en väldigt angelägen uppgift.

Jag får acceptera att detta inte görs, för man gör inte den prioriteringen just nu. Men alla andra saker som har gjorts har allianspartierna varit med och bejakat, utom på en enda punkt, nämligen hur mycket pengar som ska anslås. Man anslår 98,9 procent av det som ni föreslår, om jag ska tro Lennart Sacrédeus, och jag har all anledning att tro att han har räknat rätt. Det är egentligen ingen skillnad på ambitionen.

Man måste också, Lars Johansson, skilja mellan skattepolitik och skatteadministration. Ska jag kritisera er för någonting, och det gör jag gärna i det här sammanhanget, är det att ni ensidigt tror på att det går att lösa alla problem med skatteflykt genom ett bättre skatteverk och en bättre skatteadministration. Det går inte. Precis på samma sätt kan man säga att det inte går att hindra skatteflykt och skattefffel genom enbart skattepolitik. Det måste också till kontroll. Båda de här delarna behövs. På den här punkten tycker jag att det finns en annorlunda politisk inriktning.

I morgon får vi höra, för då ska Anders Borg svara på frågor från Bo Bernhardsson om vad regeringen vill göra när det gäller skatteflyktspolitik och skattefusk. Det tycker jag ska bli en intressant debatt. Jag kom-

mer att vara närvarande och delta i den debatten. Jag hoppas att också Lars Johansson, som gör sådan stor sak av att inte alla partier deltar i denna debatt fullt ut, också kommer att delta. Jag förmodar att det är många ledamöter från den socialdemokratiska bänken som kommer att använda fredagseftermiddagen till att delta i denna angelägna skattedebatt.

Anf. 25 LARS JOHANSSON (s) replik:

Herr talman! Det var ju glädjande att finansministern behagar komma hit i morgon och svara på frågor om skattefusk. Det är märkligt att han inte kan lämna ett besked till utskottet när han tänker komma.

Därefter vill jag säga till Gunnar Andrén att Skatteverket faktiskt den 17 februari i år meddelade regeringen vilka underlag som fordras i form av extra anslag för 2008 för att man ska kunna fullfölja det arbete som den tidigare socialdemokratiska regeringen hade tagit initiativ till under 2006. Det avstod regeringen från. Det har också de fyra borgerliga partierna i denna kammare avstått från. De enda som har lyft fram detta är Socialdemokraterna som gjort det i sin motion. Det är det som är skillnaden mellan att vilja föra en offensiv politik och att vilja föra en passiv politik. Gunnar Andrén tillhör de passiva. Det är helt uppenbart att det är på det viset.

Jag tycker att Jörgen Johansson och Lennart Sacrédeus är alldeles utmärkta företrädare för sina respektive partier. Men kutym när man behandlar frågor av väsentlig art är ju att alla partier deltar i debatten. Det var att så inte skedde i det här fallet som jag kritiserade. Däremot har jag absolut inga invändningar mot de personer som deltog i debatten. De har varit alldeles utmärkta utifrån sina utgångspunkter.

Men det är märkligt att man på den borgerliga kanten inte visar ett större intresse. Först när jag begär ordet vill Gunnar Andrén delta.

Anf. 26 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik:

Herr talman! Jag erkänner gärna att jag inte är en lika fin människa som Lars Johansson, med samma höga moral. Det kan jag inte nå upp till, för jag är inte ofelbar. Därför kan jag inte riktigt svara på samma nivå.

Det är mycket fräckt att säga detta. Men jag känner mig väldigt störd av att bli utmålad som en passiv person. Jag tycker inte att det är korrekt. Jag har varit med på otroligt många debatter här som Lars Johansson inte har varit med på.

Låt mig sedan gå in på finansminister Anders Borg, som faktiskt har varit i skatteutskottet en gång i en helt annan fråga under den här mandatperioden. Det kunde man inte begära av Pär Nuder och Bosse Ringholm under förra mandatperioden, för då var riksdagsordningen en annan. Men, herr talman, antalet besök i skatteutskottet som Pär Nuder och Bosse Ringholm gjorde som finansministrar var noll under förra mandatperioden. Dessutom var de noll gånger under hela mandatperioden med på debatter som skatteutskottet hade. Vi som var här vet att det var på det sättet.

Utgå från att Anders Borg kommer till skatteutskottet när skatteutskottet kallar! Man ska kalla finansministern. Men det får också vara någon rim och reson i när ministern kan komma. Det är klart att det

*Anslagen till
Skatteverket,
Kronofogde-
myndigheten
och Tullverket*

måste samordnas med skatteutskottets ledamöter. Det vore kanske väldigt olämpligt att ha mötet på lördag klockan tre. Det vore bättre om man kunde ha det vid något annat tillfälle.

Jag är för min del villig att driva på så att Anders Borg tar den här debatten i skatteutskottet. Dessutom tycker jag att det är väldigt mycket viktigare att vi tar den här i kammaren, herr talman, för det är en offentlig sak, och skatteutskottets överläggningar är faktiskt inte offentliga. Vi ska ha dem också, men det viktiga är en sådan debatt som det blir i morgon. Jag utgår från att Lars Johansson och många socialdemokrater kommer att delta i den debatt som Bo Bernhardsson har initierat i morgon.

Anf. 27 LARS JOHANSSON (s) replik:

Herr talman! Säkert kommer flera socialdemokrater att delta i debatten i morgon.

Jag har inte anklagat Gunnar Andrén för att vara en passiv politiker. Jag talade om politiken. Det är en passiv politik. Det är skillnad.

Det är också så att den tidigare socialdemokratiska regeringen hade en offensiv politik på det här området. De finansministrar som var ansvariga förde också en offensiv politik mot skattefusk och skatteflykt. Det är liksom sakfrågan det handlar om. Det är det jag reagerar mot, att man visar en sådan stor passivitet där. Det är därför jag hoppas att ni tar intryck av den här diskussionen och att det blir mer av offensiva satsningar mot skattefusk i praktiken, för det är det jag är ute efter. Den praktiska politiken måste bli mer offensiv och inte så passiv som den är nu. Ni måste gå från ord till handling också i regeringspolitik.

Jag hoppas att det kommer att innebära att vi får en offensiv diskussion och att regeringen också kommer att presentera förslag som innebär att man kommer att bekämpa skattefusk, både när det gäller enskilda individer och när det gäller skattefusk som pågår inom olika branscher, för att skapa ökad legitimitet för vårt skattesystem. De olika branscherna bör uppleva att det är viktigt att alla gör rätt för sig utifrån konkurrenssynpunkt. Vi ska också komma till rätta med den internationella ekonomins svårigheter när det gäller skattepolitiken, alltså hantera de frågorna över nationsgränserna. Jag hoppas också att det nu kommer att skapas särskilda resurser för Skatteverket så att de kan få fram de främsta skattejuristerna som kan bevaka de stora internationella företagens försök att undvika skatter i olika hänseenden, för det är det som det handlar om.

Anf. 28 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik:

Herr talman! Allt det sista vill jag instämma i. Jag vet inte om Lars Johansson tycker att det är tråkigt att jag instämmer i detta. Det verkar nästan på det sättet. Vi har samma ambitioner. Problemet är att ni vill monopolisera rättvisan och hävda att det är ni som tar de enda initiativen.

Nu satt Lars Johansson inte i skatteutskottet förra mandatperioden. Det råkade jag och till exempel Jörgen Johansson göra.

Jag ska berätta för dig, för man måste ändå lägga märke till orden, att det inte var som Lars Johansson försöker rätta det till, att det var en passiv skattepolitik. Det var jag som var en passiv människa. Det är en väldigt skillnad det. Man kan tycka olika saker om mig, men att påstå att jag är en passiv människa accepterar jag inte, bland annat av den anledning-

en att jag personligen interpellade Bosse Ringholm, som var finansminister under förra mandatperioden, i frågan hur man skulle bekämpa skattebrotten mer och effektivare i det här landet.

Vi stod i dessa talarstolar och diskuterade detta. Vi kom till slut ganska bra överens eftersom vi hade samma ambitioner. På den punkten tycker jag att den här diskussionen är tråkig, och jag känner mig upprörd å Jörgen Johanssons och många andra ledamöters vägnar – att vi skulle vara mindre angelägna än Socialdemokraterna att bekämpa skattefusk. Det godtar jag inte.

*Anslagen till
Skatteverket,
Kronofogde-
myndigheten
och Tullverket*

Anf. 29 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Herr talman! Nu bidrar jag till att förlänga debatten, men jag begärde ordet för att jag ville gå upp i talarstolen och be er pojkar att sluta gråla och i stället prata om konkreta åtgärder. Det var en sådan spontan känsla jag fick.

Sedan var det frågan om interpellationsdebatter. För ett par veckor sedan hade jag en interpellationsdebatt med Anders Borg om att vidta åtgärder för att komma till rätta med skatteundandragande. Tyvärr tyckte jag väl inte att det var så många förslag som lades fram, men jag får en ny chans nästa fredag den 30 november. Jag har ställt frågor om att utvidga möjligheten att använda personalliggare och Skatteverkets oanmälda besök. Det är roligt om fler kan delta i den debatten. Tyvärr kan jag inte vara med i morgon eftersom jag har något annat då. Men jag är medveten om att det är intressanta debatter i kammaren i morgon.

Anf. 30 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik:

Herr talman! Jag har nästan ingenting att tillägga.

Jag skulle vilja tillägga en sak som inte berör Marie Engström. Jag vill gärna ge Lars Johansson det erkännandet att han har ställt flera interpellationer till Anders Borg om hur man ska göra på liknande områden. Det är värdefullt att de debatterna förs här.

Jag lyssnade för övrigt till Marie Engströms debatt med Anders Borg i kammaren för någon tid sedan och till Lars Johanssons debatt i ett annat ämne, nämligen förmögenhetsskatten.

Anf. 31 TALMANNEN:

Då måste jag erinra om att repliken skulle ha gällt Marie Engström och inte Lars Johansson.

Anf. 32 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Herr talman! Det händer att vi kvinnor blir osynliggjorda även om vi faktiskt står i talarstolen.

Jag känner att jag för min del för den här gången har avslutat debatten.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under 12 §.)

8 § Ändring i lagen om blodsäkerhet m.m.

Föredros
socialutskottets betänkande 2007/08:SoU6
Ändring i lagen om blodsäkerhet m.m. (prop. 2007/08:2).

Anf. 33 FINN BENGTSSON (m):

Herr talman! Baserat på regeringens proposition från den 13 september är det i dag en glädje för mig att komma hit och berätta att vi i socialutskottet kan presentera ett enhälligt betänkande med förslag till riksdagen om lagförändringar som tydligt ökar patientsäkerheten vid praktisk hantering av blod och blodprodukter inom sjukvården, med syfte att träda i kraft redan den 1 januari 2008.

Jag har begärt ordet för att påminna om – vilket är bra i förhållande till den senaste polemiken – att vi politiker inte alltid är oense i denna kammare och ibland är till och med helt överens över alla partigränser, som är fallet med detta betänkande, varför jag inledningsvis yrkar bifall till förslaget i detsamma.

Men jag ser också denna samstämmighet som att alla partier i Sveriges riksdag har förmågan att till exempel se medborgarnas behov av säkerhet om och när man är patient som ett överordnat mål jämfört med vad som ibland skiljer oss åt i sakpolitiken. För mig är detta ett fint uttryck för hur vi i den svenska demokratin gemensamt kan arbeta för medborgarnas rättmätiga krav på maximal patientsäkerhet och lägga eventuell annan politisk prestige bakom oss.

Herr talman! De i betänkandet föreslagna ändringarna i sekretess- och läkemedelslagarna samt lagarna om medicinsk-tekniska produkter och om blodsäkerhet utgår från att blodet och blodets beståndsdelar är helt nödvändiga för våra liv. Samtidigt kan blodet, som alla andra vävnader i vår kropp, ibland vara infekterat. Detta utgör ett riskmoment då en generös och frisk människa ibland vill dela med sig till en sjuk medmänniska som måste ha blod eller olika medicinska produkter som utgår från mänskligt blod.

Det tydligaste riskmomentet här består i att vi inte alltid vet om blodet är infekterat eller ej, dels på grund av att blodburna sjukdomar ibland upptäcks långt senare än när symtom och diagnos på dessa sjukdomar blir kända, dels på grund av att fungerande och tillförlitliga analyser för att fastställa om blodet eller blodprodukterna är riskfria eller inte kan släpa efter kunskapen om den blodburna sjukdomen som sådan.

Ett nyligt exempel på detta utgör gulsotssjukdomen som kallas hepatit C och som är en allvarlig sjukdom som drabbar levern. Man kan länge vara utan symtom, och den sprids vanligen vidare till en annan människas blod via till exempel injektion med förorenade sprutor eller kanyler eller i samband med sexuell kontakt.

Hepatit C upptäcktes först 1989, och en aktuell farhåga som Socialstyrelsen tog sig an för bara en månad sedan är att människor riskerar att ha fått smittat blod innan det gick att testa för detta. Socialstyrelsen rekommenderar därför nu landstingen att aktivt börja leta upp de personer som kan ha fått blod med hepatit C, med början i att testa de barn som fått blod mellan åren 1965 och 1991. Detta berör faktiskt tiotusentals individer i vårt land, vilket innebär ett omfattande arbete med stora kost-

nader för samhället – även om jag från denna talarstol måste påpeka att för den enskilda individen är riskmomentet litet.

Herr talman! Utan att gå in på detaljer om vad de aktuella lagändringarna innebär utgör de grunden till att vi härefter på ett bättre, säkrare och betydligt mer effektivt sätt än i dag kommer att ha kontroll över att såväl spåra blod som donerats som snabbt och effektivt lokalisera den som har varit mottagare av blod eller blodprodukter om senare misstanke om infektioner skulle föreligga.

Det säger sig självt att när vi nu i total parlamentarisk samsyn kan förorda att de föreslagna lagändringarna uppnår detta syfte att öka patientsäkerheten utan att äventyra den personliga integriteten gör vi ett framsteg sett ur både patientsäkerhetssynpunkt och demokratisk synpunkt.

Herr talman! Avslutningsvis vill jag också påtala att den nu föreslagna lagändringen för att öka blodsäkerheten är uppkommen efter ett direktiv från Europeiska kommissionen 2005. Det beslut som föreslås fattas senare i dag i kammaren är därför ett fint exempel på hur svensk och europeisk lagstiftning i samklang numera visar vägen också för att bevaka utvecklingen av en ökad patientsäkerhet i Sverige likaväl som i övriga Europa.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under 12 §.)

9 § Tillsyn över hundar och katter

Föredrogs
miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2007/08: MJU5
Tillsyn över hundar och katter (prop. 2006/07:126).

Anf. 34 HELÉN PETTERSSON i Umeå (s):

Herr talman! I dag ska vi diskutera ämnet tillsyn över hundar och katter. Frågorna som vi ska behandla i dag är av stort intresse för många i vårt land. Vi har ungefär 1,4 miljoner katter och 900 000 hundar i Sverige i dag. Det innebär att lagstiftningen om hundar och katter berör många människor direkt.

Att äga hund och katt innebär för de flesta människor ökad livskvalitet. Samvaron med husdjur kan rent medicinskt ge ökat välbefinnande, sänkt blodtryck, minskad stress, mindre sömnrubbingar och så vidare. Men att ta hand om djur betyder också att man tar på sig ett stort ansvar. Ansvaret riktar sig mot både hunden och katten – att se till att djuret behandlas väl – men också mot andra människor – att se till att hunden inte skrämmer, skadar eller orsakar andra problem för omgivningen.

Reglerna i hittegodslagen föreskriver i dag hur såväl upphittade som omhändertagna hundar ska behandlas. Enligt dagens regler har polisen ansvaret för att hunden tas om hand under tre månader. Ägaren har en hel månad på sig att hämta sin hund efter det att han eller hon har underrättats om att hunden är omhändertagen.

Vi socialdemokrater instämmer i att tre månader kan tyckas som en lång tid för landets polismyndigheter att hantera bortsprungna hundar,

Prot. 2007/08:29
22 november

*Ändring i lagen om
blodsäkerhet m.m.*

*Tillsyn över
hundar och katter*

men vi vänder oss mot regeringens förslag om en förkortning till tio dagar hos polisen och fem dagar för ägaren att hinna hämta sin hund. En sådan radikal nedskärning ser vi som omotiverad av flera skäl. I betänkandet står det att upphittade hundar i praktiken redan i dag inte tas om hand längre än någon vecka eller några veckor. Det gör det ännu mer svårmotiverat att skära ned tiden för omhändertagande så mycket.

Det finns fortfarande hundar som är svåra att identifiera. Alla är inte märkta med chip eller tatuering – även om så borde vara. Därtill finns problemet med utländska hundar som tillfälligt befinner sig i landet och kan springa bort. Det problemet kan mycket väl tänkas öka efter regeringens beslut om att öppna för småviltsjakt i fjällen för utländska jägare. Utländska hundars ägare kan få stora svårigheter att hinna komma till Sverige och hämta sina djur inom fem dagar. Vi menar att 20 dagars förvaring hos polisen och 10 dagars hämtningstid är mer rimligt. De tidsramarna bör vara norm för omhändertagna hundar – även för jakt-hundar som upphittats av jakträttsinnehavare.

Herr talman! Regeringen föreslår att en skada som orsakats av en hund ska ersättas av dess ägare eller innehavare även om ägaren eller innehavaren inte har vållat skadan. Förslaget innebär att den civila hundägaren även fortsättningsvis har ett strikt skadeståndsansvar.

Vi tycker att det kan finnas skäl att ifrågasätta varför just hundägare ska ha strikt ansvar för skador som uppstår även om hundägaren har gjort allt i sin makt för att undvika att skadorna ska uppstå.

I Svenska Kennelklubbens remissyttrande över utredningen *Hund i rätta händer* säger man: ”En hundägare har ett strikt skadeståndsansvar. Detta står inte i överensstämmelse med övrig skadeståndslagstiftning och leder ibland till absurda konsekvenser.”

När jag läser majoritetens text om skadeståndsansvaret i betänkandet upplever jag det som väldigt kortfattat och övergripande utan någon djupare analys. Det kan jag tycka är oroväckande eftersom frågan är så pass omdiskuterad.

Vi socialdemokrater vill att regeringen undersöker konsekvenserna av en lagändring där de allmänna skadeståndsrättsliga reglerna också gäller för hundar och deras ägare.

Vi har sedan länge haft ganska god kontroll på hundarna i Sverige genom registrering och ID-märkning, men vi saknar kontroll på katterna. Det leder till att många katter får väldigt illa. Det finns många hemlösa katter i Sverige, och vi bör titta på vad vi kan göra för att förbättra deras situation.

Vi föreslår återigen tillsättandet av en kattutredning som ska se över de alternativ som finns, bland annat med märkning och registrering.

I betänkandet *Tillsyn över hundar och katter* står det på flera ställen att det enligt regeringen inte finns tillräckligt starka skäl att införa bestämmelser om märkning och registrering av katter. Regeringen anser inte heller att det föreligger tillräckligt underlag för ytterligare bestämmelser om tillsyn av katter.

Det är ganska motsägelsefulla meningar. Om regeringen nu anser att det inte finns tillräckligt med underlag vore det väl rimligt och naturligt att gå på vår linje om tillsättandet av en kattutredning för att få mer underlag för att fatta beslut i frågorna.

I betänkandet hänvisas också till det frivilliga kattregister som finns. I dag är du tvungen att registrera din katt för att få försäkra den, något som många gör för sina raskatter och sina utställningskatter. Men det är knappast hos de katterna som de stora problemen finns.

I betänkandet behandlas även en motion om smuggling av hundar. Det är med stor förvåning som jag läser majoritetens utlåtande om den motionen. Här skriver man att projektet Puppy, ett samverkansprojektet mellan Tullverket och Jordbruksverket, har varit så framgångsrikt att den organiserade smugglingen av hundar i stort sett har upphört.

Detta får man anse vara mycket märkliga skrivningar, eftersom de anmälda fallen av hundsmuggling ökat med 30 procent bara i år. Detta uppmärksammades i ett större inslag i Aktuellt i veckan. Dessutom räknar tullen med att det bara är 10 procent av all smuggling som anmäls.

Att påstå att problemen inte existerar och därmed inte vidta några åtgärder, alltså den modell som vår regering nu har valt, är anmärkningsvärt och tyder på uppenbar okunskap i det här ämnet. Vi socialdemokrater tycker att det är hög tid att ta de här problemen på allvar.

Avslutningsvis vill jag säga att jag självklart står bakom samtliga socialdemokratiska reservationer, men av tidsskäl yrkar jag bifall till reservation nr 2.

Anf. 35 WIWI-ANNE JOHANSSON (v):

Herr talman! Det här kan bli en debatt med klös i, eller nu får man vässa klorna. Ja, tillmälena eller de glada tillropen när man ska debattera katter och djurskydd är väldigt många. De kommer från olika partier, så det är ingen partiskiljande fråga. Men det är lite svårt att veta hur man ska uppfatta det, för alla ser väldigt glada ut. Det beror antingen på att man tycker så mycket om katter och hundar eller på att det har ett löjets skimmer över sig att vi vill diskutera katters villkor på allvar i riksdagens kammare. Men det vill jag och vi i Vänsterpartiet väldigt gärna göra.

Jag undrar lite grann vad som ligger bakom titeln på propositionen, *Tillsyn över hundar och katter*. Jag tycker att titeln är lite missvisande eftersom propositionen nästan uteslutande handlar om hundar och inte om katter. Det är väl inte så att regeringen tycker att katter är någonting som man ska behandla sämre än hundar. Det måste säkert bero på någonting annat. Men det får vi säkert svar på sedan av vår jordbruksminister.

Att katter är mindre värda än hundar kan möjligen bero på att de inte är farliga, att det inte direkt är någon näring och att de inte kan användas till jakt. De är inte så mycket att bry sig om, finns det många som tycker, vad jag förstår.

Det finns stora problem med katter. Förvildade katter är ett stort problem, och vi tycker att det hade behövt behandlas i propositionen. Det finns nämligen uppskattningsvis mer än 100 000 förvildade katter i landet. De förvildade och övergivna katterna utsätts för ett utdraget lidande och går ofta en väldigt plågsam död till mötes, då de dör av svält, skador eller sjukdomar.

En katt som tvingas leva ute året runt klarar inte att försörja sig enbart på jakt, särskilt inte vintertid. Det är många som tror att katter är något slags halvilda djur som klarar sig utomhus, men det gör de inte. De katter som vi har i Sverige kommer alla från huskatten, den domestic-

rade katten. Det är inga vildkatter, utan det är bara förvildade tamkatter, som jag sade förut.

De 100 000 förvildade katterna blir fler för varje år då det föds nya, och problemet bara ökar. Vi tycker att det har blivit ett djurskyddsproblem som inte får ignoreras. Det är helt klart i strid med djurskyddslagen att man utsätter ett djur för ett sådant lidande som det innebär att man överger sin katt.

Det är ett brott mot lagen, och ägaren kan ställas till ansvar för att han har brustit i vård och tillsyn av sin katt. Men det låter sig sällan göra, eftersom man väldigt sällan vet vem det är man ska ställa till svars, eftersom man inte vet vem det är som äger katten.

Herr talman! Katten är Sveriges vanligaste sällskapsdjur, och antalet katter ökar dessutom kraftigt. På bara sju åtta år har de ökat från ungefär 1,2 miljoner till drygt 1,5 miljoner. Problemen med förvildade katter växer om ingenting görs. Vi tycker att man ska ta det här problemet på allvar.

Djurskyddsmyndigheten har uttalat att problemet med förvildade och bortsprungna katter borde utredas då svensk lagstiftning saknar direktiv om vem som har ansvaret för förvildade katter. Det tycker vi också.

Sverige har undertecknat Europarådets sällskapsdjurskonvention, och enligt den ska ett land som finner att antalet herrelösa djur presenterar ett problem vidta, som det står, de lagmässiga och administrativa åtgärder som är nödvändiga för att reducera deras antal utan att det orsakar dem onödigt smärta, lidande och stress. Länderna uppmanas också att överväga ID-märkning, registrering och kastrering.

Vi uppmanar återigen regeringen att skyndsamt tillsätta en kattutredning som ser över just de här kraven. Det är säkert många med mig som har egna katter som tycker att det här är en bra idé. Visst kan man göra det på frivillig väg, men vi ser att det inte fungerar när vi har 100 000 herrelösa katter som är förvildade och som inte mår särskilt bra.

Jag yrkar bifall till reservation 4, som handlar om en kattutredning. I likhet med de andra som har kommit med glada tillrop hoppas jag att regeringen inte tar tanken på en kattutredning som någonting som katten har släpat in.

Anf. 36 HELENA LEANDER (mp):

Herr talman! Det här är ett lagförslag som handlar om att skydda människor och eventuellt deras hundar från andra hundar som kan vara aggressiva. Det är ett bra förslag, som jag inte tänker orda mer om. Jag tänker i stället orda om det jag saknar.

I det här lagförslaget finns det ett väldigt tydligt perspektiv att man sätter människans behov i centrum. Däremot tar man inte upp djurens perspektiv så mycket. Nu pratar jag inte så mycket om hundarna, som ändå har ett relativt gott skydd, utan jag tänker framför allt på katterna. De finns visserligen med på något litet hörn i lagen, men det är nästan mest rubriken.

Ingen vet riktigt hur många hemlösa katter det finns i Sverige, men man brukar uppskatta att det är ungefär 100 000. Som tidigare talare har redogjort för klarar sig inte katter i vårt klimat själva i det fria. Förutom det bistra klimatet är det särskilt svårt att finna föda vintertid. När man dessutom är ansatt av svält och parasitangrepp blir man ett lätt offer för

infektionssjukdomar, och man kan drabbas av en väldigt lång, plågsam och utdragen död.

Det här är ett stort djurskyddsproblem. I vissa fall handlar det om katter som medvetet har övergivits. I andra fall handlar det om katter som har sprungit bort och som man inte har kunnat återfinna. I båda fallen skulle det ha varit till stor hjälp om man hade en obligatorisk märkning och registrering av katter. Om man hittar en katt som har sprungit bort skulle man då lätt kunna återbörda den till sin ägare. Om det är någon som har övergett sin katt eller inte har tagit hand om den ordentligt skulle den personen kunna ställas till svars. Det skulle inte vara till hjälp bara för de myndigheter som hanterar frågan utan också underlätta stort för de ideella krafter som i dag gör ett fantastiskt jobb med att omhänderta och omplacera katter som man har hittat.

Majoriteten i utskottet ser ingen anledning att ens utreda frågan om obligatorisk märkning och registrering av katter. Man hänvisar till de frivilliga register som finns i dag. Det är naturligtvis bättre än ingenting, men det omfattar främst de katter som ses som värdefulla, inte de katter som i första hand riskerar att överges.

Genom en obligatorisk märkning och registrering skulle man tydliggöra vilket ansvar det innebär att skaffa katt.

Det är lite underligt att vi har krav på märkning och registrering av hundar men inte av katter, trots att ingen av dem egentligen klarar sig i det fria. Hur kommer det sig att de hemlösa katternas lidande ses som mindre viktigt?

Sällskapsdjur har i allmänhet turen att ha relativt hög status om man jämför med mindre gulliga djur som mer ses som produktionsapparater. Men för att vara sällskapsdjur får katternas status ändå sägas vara väldigt låg. Kanske handlar det om att de jämförelsevis inte har så högt ekonomiskt värde. Kanske är det därför som det ses som mer okej att lämna dem lite vind för våg. De har ändå inte kostat så mycket att köpa. Kanske är det därför som majoriteten inte ser något behov av att kräva märkning och registrering av katter. Är det kanske inte så att just krav på märkning och registrering skulle bidra till att höja kattens status? Det tror jag.

Jag vill också säga några ord om hundsmuggling. Tullverket har ju tidigare uppgett att man mycket framgångsrikt har lyckats att mer eller mindre få stopp på den hänsynslösa smuggling av hundvalpar som har förekommit. Senast i veckan hörde vi att de anmälda fallen av hundsmuggling har ökat med 30 procent det senaste året. Uppenbarligen finns det fortfarande behov av att stärka Tullverkets befogenheter att stoppa smugglingen.

Därför vill jag yrka bifall till reservation nr 6.

Anf. 37 ANITA BRODÉN (fp):

Herr talman! Vi får åter tillfälle att i denna kammare diskutera frågor som berör väldigt många människor. Denna gång handlar det om hundar och katter – djur som de flesta av oss har haft eller har en relation till. Jag är därför glad att jordbruksministern deltar i denna viktiga debatt.

Jag utgår ifrån att vi alla är överens om att vi har en bra djurskyddslag i vårt land, en lag som vi har all anledning att känna stolthet över. Det som kan kallas för en portalparagraf i djurskyddslagstiftningen innebär att djur ska skyddas mot onödigt lidande och sjukdom. Ägaren ska ge

dem tillräckligt med tillsyn, foder och vatten. Vi har också en polismyndighet som har befogenheter att ingripa om tillsynen inte fungerar.

Trots allt detta har inte regeringen slagit sig till ro. Regeringen fortsätter att förbättra och utveckla djurskyddet. I dag föreslås exempelvis en skärpning av lagstiftningen genom denna proposition som heter *Tillsyn över hundar och katter*.

Grundtesen rör det utökade ägaransvaret. Det innebär ett fortsatt strikt ägaransvar också i de fall då djuret förorsakar skada.

Här kan det behövas en förklaring längre fram. Jag hoppas att ministern har möjlighet att så småningom förtydliga detta. Men jag bedömer att det är mycket förvånande att läsa s-reservationen vars innebörd de facto skulle betyda att man förutsätter vårdslöshet från hundägaren för att få ut skadestånd. Hur resonerar man annars när man ifrågasätter eller till och med vill mildra det strikta ägaransvaret? Vi vill ha ett strikt ägaransvar i alla lägen.

Herr talman! Lagen kommer att innebära en tuffare hållning gentemot den person som bryter mot hundförbudet och ett ökat krav att snabbare hämta sin bortsprungna hund som har omhändertagits av polismyndigheten. Värt att påpeka är också att kravet på skötsel förtydligas jämfört med den nuvarande tillsynslagen. Det borde uppskattas av alla som engagerar sig i ett gott och starkt djurskydd att regeringen i tillsynskravet nu också lägger in ett krav på god skötsel.

Vad gäller aggressiva hundar – en fråga som varit uppe här i debatten – anser alliansen att det är rätt väg att gå att polismyndigheten får meddela hundförbud för den som allvarligt brister i sin tillsyn. Det är ägarna till hundarna som bär ansvaret för vad hunden gör och hur den betar sig. Man löser inte de egentliga problemen med att förbjuda vissa hundraser. Man kommer åt problematiken enbart genom att rikta sig mot enskilda hundägare.

I propositionen föreslås att tiden som polismyndigheten ska ansvara för en upphittad hund sänks från tre månader till mellan fem och tio dagar. Alliansen anser att polismyndigheten inte ska belastas med arbetsuppgiften att hantera bortsprungna hundar så lång tid som det har varit tidigare. Vi är övertygade om att poliskåren har så oändligt många andra arbetsuppgifter. Vi anser att ägarna har ett ansvar för att snabbt hämta hem sin bortsprungna hund. Det finns för övrigt en inbyggd flexibilitet och hänsyn tas också till speciella omständigheter.

Det finns ytterligare en aspekt som borde lyftas upp i sammanhanget, nämligen djurets aspekt. Det borde vara av värde också för hunden att så snabbt som möjligt få komma hem efter att ha varit förvirrad och bortsprungen.

S-reservationen ser endast till ägarens svårighet att hinna till polisstationen inom en viss tid. Vi inom alliansen vill också se till hundens intresse och till poliskårens bästa.

Herr talman! Jag vill ta upp krav på märkning, registrering och kastrering av katter som anförts i en del motioner. Jag vill poängtera att det är ett stort problem med ett kraftigt ökat kattbestånd. Det finns många hemlösa katter, inte minst i städer och större tätorter. Vi inom alliansen vill vara tydliga och säga att detta är en kommunal angelägenhet. Problembilden ser så olika ut om det är en storstad, en stor tätort eller landsbygd. Det är också en kommunal angelägenhet att underlätta och upp-

muntra de frivilliginsatser som görs för att ta hand om övergivna katter. Det pågår frivillig märkning, vilket är mycket bra. Svenska kennelklubben och Sverak har register. Sverak har för övrigt planer på gratisregistrering. En ökad andel kommuner har infört krav på märkning och registrering.

Vi anser att det är mycket viktigt. I utskottet bedyrar vi att regeringen kommer att följa utvecklingen och agera om det uppstår problem som hindrar kommuner att hantera situationen.

Med detta besked anser jag att vi har gått många engagerade kattvänner till mötes. I propositionen skärper vi ägaransvaret. Vi följer upp kommunernas möjligheter att agera. Genom de frivilliga registreringsmöjligheterna ges utsikter att hantera situationen. Vi skärper dessutom tillsynslagen genom ökade krav på omsorg om katter.

Avslutningsvis vill jag nämna något om insmuggling av hundar. Det var, inte minst för några år sedan, ett stort problem som uppmärksammades mycket i medierna. Alliansen delar självklart reservanternas synpunkter att smugglingen är totalt oacceptabel ur både djurskydds- och smittskyddssynpunkt.

Det tvåårsprojekt som genomfördes mellan Tullverket och Jordbruksverket som vi har hört talas om här i dag var mycket framgångsrikt. Två smuggelligor sprängdes. Efter nyligen tagna kontakter med Tullverket och Jordbruksverket har dessa smuggelligor sprängts och man anser att man har lyckats stävja den organiserade hundsmugglingen. Det vittnar både tullen och Jordbruksverket om.

Men slaget är inte vunnet, som också har påpekats här. Så länge enskilda personer smugglar hundar och så länge enskilda kunder köper dessa valpar måste arbetet fortsätta, och det görs också. Det är människor som enkom arbetar med det här. Man har inte det här riktade projektanslaget nu, utan man fortsätter regelrätt. Man fortsätter med samverkan som man inledde under projektperioden, med regelbundna möten och avstämningar mellan veterinärförbund, tull, länsstyrelse och jordbruksverk. Gemensamma informationsinsatser, det här gemensamma arbetet och den enormt lyckade projektsatsningen har ökat medvetenheten hos allmänheten. Men detta arbete måste fortsätta.

Med detta, herr talman, yrkar jag bifall till förslaget i betänkandet och avslag på samtliga reservationer.

(Applåder)
(forts. 11 §)

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 13.52 på förslag av talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 14.00 då frågestunden skulle börja.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 14.00.

10 § Statsministerns frågestund

Anf. 38 ANDRE VICE TALMANNEN:

Vi säger välkommen till statsministern.

Budgetpropositionen och jämställdheten

Anf. 39 VERONICA PALM (s):

Fru talman! Jag vill fråga statsministern om regeringens svek mot kvinnorna. I vårens budget tillföll 60 procent av satsningarna män och 40 procent kvinnor. Trots allt tal om att det nu är kvinnornas tur och trots statsministerns turné bland anställda i vård och omsorg ser vi i höstens budgetförslag inga förbättringar för jämställdheten, snarare tvärtom.

Riksdagens utredningstjänst har räknat på hur män och kvinnor påverkas av budgetpropositionen. Vi har bett dem göra det, eftersom regeringen inte själv gjorde det. Rapporten visar att fördelningen till och med är sämre än vad den var i våras. I höstens budgetproposition tillfaller 66 procent av satsningarna män medan bara 34 procent av satsningarna går till kvinnor.

Min enkla fråga till statsministern är: Varför sviker regeringen kvinnorna?

Anf. 40 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru talman! Jag har inte sett de exakta underlagen. Det är inte alltid så väldigt lätt att göra den här typen av beräkningar. Det kan jag säga av erfarenhet. Vi kan notera att när det gäller de förändringar som nu sker på den svenska arbetsmarknaden det i den senaste statistiken är en mycket kraftig ökning av arbetskraftsdeltagande just för kvinnor. Grunden i det vi har gjort har varit att se till att det lönar sig bättre att arbeta. I den utsträckning det är kvinnor som arbetar mer kommer det att visa sig vara mycket lönande.

Många av de överenskommelser som alliansen framgent har kvar i valmanifestet handlar om förstärkningar av mycket av de välfärdsverksamheter som är viktiga för alla i vårt land men där också många kvinnor arbetar. Vi ska naturligtvis dömas utifrån det vi har gjort under hela vår mandatperiod. Den diskussionen ska vi föra och presentera för väljarna inför nästa val.

Anf. 41 VERONICA PALM (s):

Fru talman! Om regeringen verkligen hade haft ambitioner att uppmuntra kvinnor att arbeta hade regeringen inte lagt fram förslag om vårdnadsbidrag. Det är ett förslag som för kvinnor bort från jobb och tillbaka till 50-talet. Det har ni faktiskt gjort, trots att ni är medvetna om alla problem. Ni vet att vårdnadsbidraget minskar arbetskraftsutbudet, det försvårar kvinnors deltagande på arbetsmarknaden, och det försvårar integrationen för invandrarbarnen.

När du här i kammaren säger att ni för en politik för ökad jämställdhet stämmer det lika illa överens med sanningen som när du är ute på turné på Kommunals arbetsplatser och säger att du lyssnar på de anställda. Om du verkligen hade lyssnat hade ni inte lagt fram förslag om

försämringar i a-kassan för deltidsanställda, om vårdnadsbidrag eller en statsbudget där bara 34 procent av satsningarna tillfaller kvinnor.

Jag upprepar min fråga: Varför sviker regeringen kvinnorna?

Anf. 42 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru talman! Jag har lyssnat med stort intresse. Det kommer att visa sig i den politik vi kommande år kommer att föra huruvida jag har lyssnat rätt eller fel. Vad den förändring som gäller deltidsarbetslösheten och som kommer från den 1 juli nästa år kommer att få för konsekvens är väl trots allt lite för tidigt att säga. Förhoppningen är att många av de kvinnor som i dag upplever att de lever med påtvingad deltid ska erbjudas heltid av arbetsgivare som tar ett större ansvar när möjligheten att skicka en del av notan till skattebetalarna försvinner.

Regeringen har häromdagen presenterat ett program för att ta större krafttag mot mäns våld mot kvinnor. Vi för, som sagt, en politik som visar att många kvinnor nu kan öka sitt arbetskraftsdeltagande. Det ökar i grunden egenförsörjningsmöjligheten.

Vårdnadsbidraget är en del av en familjepolitisk reform som också innehåller en jämställdhetsbonus och kvalitetsförstärkningar i förskolan. Det tror vi skapar en helhet som är bra både för kvinnor och män.

Skattefusk och svartarbete

Anf. 43 MARIE ENGSTRÖM (v):

Fru talman! Jag tänkte ställa en fråga om skattefusk och svartarbete. Skatteverket har lämnat en så kallad skattefusk-karta, där det visar sig att staten går miste om ca 130 miljarder kronor varje år i skatter som inte kommer in. Det är allvarligt med tanke på att pengarna skulle kunna användas inom vården, skolan och så vidare. Det är också allvarligt för de företag som vill göra rätt för sig. Det drabbar konkurrensen. Konkurrensen blir snedvriden på det sättet.

Både forskningen och Skatteverket säger att offentliga personers agerande har stor betydelse för människors vilja att betala skatt. Det kanske gäller oss alla i den här kammaren. Hur ser statsministern och regeringen på de här frågorna?

Anf. 44 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru talman! Det tror jag är alldeles rätt. Jag tror att det påverkar hur förtroendevalda beter sig. Jag är övertygad om att det finns en svart ekonomi som om den gjordes vit skulle ge både bättre arbetsförutsättningar för dem som jobbar svart och skapa fungerande vita servicemarknader för människor som har svårt att få sitt liv att gå ihop. Det ger dessutom ökade skatteintäkter på det sätt som Marie Engström beskriver.

Skatteverket har beskrivit detta korrekt. Åtgärder måste komma från två håll. Vi måste göra det enklare att göra rätt och bejaka den vilja som människor har att leva med vita tjänster. För det krävs också att vi erkänner att människor har svårt att få sitt livspussel att gå ihop och därför behöver den här typen av tjänster. Vi har på olika sätt – de har bland annat föreslagit det – gjort det enklare, skapat den typen av marknad av utbyte av vita servicetjänster. Då ska vi se till att reglerna efterlevs i

större utsträckning än i dag så att folk betalar rätt typ av skatt för att därmed också säkerställa de konkurrensförhållanden som Marie Engström beskriver.

Anf. 45 MARIE ENGSTRÖM (v):

Fru talman! Det är inte alltid billiga servicetjänster som gör att vi kommer till rätta med ett problem med skattefusk. De kan snarare öka möjligheten till skattefusk. Man får gränsdragningsproblem och så vidare. Det har man också pekat på.

Inom många branscher går arbetsgivarorganisationer och fackliga organisationer samman och menar att Skatteverket måste få utökade möjligheter att göra kontrollbesök. Man vill vidga kravet på att det finns personalliggare. Det handlar om många sådana åtgärder. Vad som egentligen krävs är att vi som är lagstiftare kan besluta om nödvändiga lagar så att arbetet kan sättas i gång. Det finns många sådana frågor.

Jag efterlyser i budgetpropositionen och i andra sammanhang konkreta förslag från regeringen. Nu har statsministern möjlighet att komma med en rad konkreta förslag för att komma till rätta med den här problematiken. Det är allvarligt. Summan av skatteundandragande accelererar år från år.

Anf. 46 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru talman! Jag tycker att frågan kommer från olika håll. Jag tror att det återspeglar den förekomst som finns av svarta arbetsmarknader. Det finns en icke fungerande vit marknad när det gäller en del tjänster. Vi erkänner inte tillräckligt tydligt att människor har behov av barnvaktshjälp, av att få livet att gå ihop med olika former av kringtjänster. Det låter ibland som om alla förtroendevalda inte har gjort annat än ägnat sig åt det här i någon sorts del av en svart ekonomi, men några av oss har kämpat några år med att leva med kvitton. Det är inte alltid det enklaste, ska jag berätta. Det finns en del som är inställda på att det ska vara en svart ekonomi, även bland dem som utför jobbet.

Låt oss konstatera att det finns förslag nu på hur detta ska förenklas. Du nämnde själv personalliggare som har införts i restaurangnäringen bland annat med gott resultat. Vi är beredda att utvidga den typen av åtgärder som ska underlätta kontroll. Men det måste komma från olika håll, och det måste ha utgångspunkten att de problem som finns existerar för att människor har svårt att få sina liv att gå ihop. Det kan inte bara bli en fråga om att ha skatteundandragande som utgångspunkt.

Miljöpolitiken

Anf. 47 PETER ERIKSSON (mp):

Fru talman! Utsläppen av växthusgaser i västvärlden fortsätter att öka visar de senaste siffrorna från FN som kom i tisdags. I Sverige liksom i många andra länder är trafiken det värsta området här. Det är ingen tvekan om att vi kraftigt måste minska utsläppen från vägar och flyg om vi ska klara klimatmålen och miljön i framtiden.

Men här hemma presenterar moderaten Carl Cederschiöld med regeringens goda minne planer som visar att biltrafiken i Stockholm ska öka med 80 procent.

Samtidigt betonar finansminister Anders Borg att 70 procent av statens trafikinvesteringar ska gå till vägar och bara 30 procent till järnvägar i stället för det motsatta som har gällt under de senaste åren.

I linje med detta har regeringen redan stoppat 71 olika järnvägsinvesteringar över hela landet.

Du, Fredrik Reinfeldt, har lovat att göra Miljöpartiet onödigt. Jag tycker att du sviker. Jag får bara mer och mer att göra. Miljöpartiet blir bara allt viktigare. När ska du börja jobbet?

Anf. 48 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru talman! Jag får erkänna att det var en positiv ingång till det hela att Peter Eriksson tycker att jag ska anstränga mig lite mer för att få hans parti att försvinna.

Jag vill gärna säga följande. Jag tror att utgångspunkterna är olika. Jag bygger mitt tänkande på att bilen ska bli kvar i en tid när vi snart har möjlighet att se utsläppen försvinna. Men jag tror att Peter Eriksson har fastnat i ett tänkande att bilen måste försvinna och därmed inte ser den mycket snabba tekniska förnyelse som vi nu ser när det gäller hur man kan bygga bilar med allt mindre och till slut förmodligen ingen negativ miljöpåverkan. Det påverkar säkert hur vi ser på behoven av välfungerande infrastruktursystem som vi ska återkomma till kommande år när det gäller finansieringen av detta.

Jag tycker, vilket Peter Eriksson delvis också kan ta åt sig äran av, att man ska säga det som Peter Eriksson inte sade, nämligen att i en värld där väldigt mycket av utsläppen ökar så minskar de i Sverige. Vi har lyckats förena hög ekonomisk tillväxt med minskande växthusgasutsläpp. Det beror på att vi har varit väldigt konsekventa inom en lång rad sektorer för att se till att växthusgasutsläppen ska minska.

Anf. 49 PETER ERIKSSON (mp):

Fru talman! Jag får ta det senaste som ett erkännande av att vi har lyckats hyggligt under de senaste åren. Men de beslut som ni i den nya regeringen har tagit går åt fel håll.

Det är nog illusioner om man tror att bilismen inom en rimlig tid, när man talar om dessa klimatförändringar, ska ha nollutsläpp generellt. Det är inte rimligt eller trovärdigt att ha en sådan linje. Om du menar allvar ber du Cederschiöld att börja om från början och ser också till att vi planerar för minskade utsläpp och mer spårtrafik. Om du menar allvar gör du som Frankrikes president Sarkozy. Han säger att alla investeringar från och med nu måste göras på järnväg i stället för på vägar. Om du menar allvar ser du till att lägga en tuff skatt på flyget i stället för att, som ni började med att göra, ta bort den skatt som vi redan hade processat igenom och som var färdig att genomföras.

Anf. 50 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru talman! Vi har markerat en vilja att föra in flyget inom EU:s utsläppsrättshandel. Det är ett sätt att prissätta den negativa miljöpåverkan från flyget.

Vi har inte alls avstått från att vidta nya åtgärder. Vi har bland annat lagt fram ett tufft klimatskattepaket inom ramen för årets budget. Vi har ytterligare höjt CO₂-skatten. Vi har infört en miljöbilspremie som har bidragit till en mycket positiv och för världen ganska unik utveckling av miljöbilsförsäljningen i Sverige. Vi har precis passerat en 20-procentig miljöbilsandel i vår nybilsförsäljning. Det gör att vi mycket snart dessutom kommer att ha en andrahandsmarknad för miljöbilar som gör Sverige intressant även på detta område som ett land som går före många andra.

Vi är beredda att göra ännu mer. Vi kommer snart att ha diskussioner om fördelning av bördor när det gäller en ökad andel förnybar energi, och vi kommer att göra ytterligare ansträngningar för att minska de utsläpp som Sverige trots allt bidrar med.

Jag hoppas att vi ska ha en bred politisk samsyn om detta. Jag tror att det kommer att finnas grund för det.

Nordiskt samarbete om klimatfrågorna

Anf. 51 HANS WALLMARK (m):

Fru talman! Herr statsminister! Konkurrenskraft, klimat, kreativitet och koordinering är fyra ord som alla börja på k och fyra ord som ska vägleda under 2008 då Sverige har ordförandeskapet för det nordiska samarbetet.

Statsminister Fredrik Reinfeldt presenterade det svenska programmet under Nordiska rådets 59:e session i Oslo för någon vecka sedan. Vid detta möte inbjöds också till nordiskt toppmöte om miljö och klimat vid Riksgränsen under den kommande vårvintern.

Min fråga, uppdelad i två led, till statsministern är om han kortfattat kan berätta något om de andra nordiska regeringarnas förhoppningsvis positiva syn på att Sverige lyfter fram klimatfrågorna och ifall statsministern därmed tror på god anslutning från ledande företrädare till mötet i Riksgränsen.

Anf. 52 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru talman! Jag tycker att vi ska vara väldigt tydliga med att Norden har väldigt mycket positivt att samlas kring när det gäller den klimatutmaning som vi nu försöker att möta.

Sverige kommer att vara ordförande i EU hösten 2009 då världen ska försöka samla sig till ett beslut. Köpenhamn är då ordförande för FN:s klimatpanelsarbete. Vi kan uppvisa en stor andel förnybar energi. I Danmark är det synligt i form av vindkraft. I Sverige är mycket i form av vattenkraft. Vi växlar nu också in mycket vindkraft i Sveriges ökade investeringar. Vi har dessutom kommit långt när det gäller fjärrvärme i Sverige, och vi har många andra exempel att peka på.

Vi har sagt att vi ska samordna oss på varje möte som vi har för att kunna agera och visa upp våra exempel där vi har gått långt tillsammans men också för att koordinera att vi har en samsyn i agerandet.

När världen blickar mot Norden, det kommer den bokstavligen att göra hösten 2009, kommer det att handla väldigt mycket om att Norden samagerar för att få ett positivt beslut inför det som ska följa efter Kyoto-avtalet.

Arbetsmarknadssituationen för funktionshindrade

Anf. 53 ANNIKA QARLSSON (c):

Fru talman! Jag vill fråga statsministern hur han ser på de funktionshindrades arbetsmarknadssituation. Vi har under det senaste året sett en fantastisk utveckling på arbetsmarknaden. Vi har fler sysselsatta, och vi har fler jobb som är lediga. Det är en helt makalös utveckling.

Vi ser att många av de grupper som har stått långt från arbetsmarknaden – ungdomar, invandrare och även äldre – har haft större chans att faktiskt ta sig in på arbetsmarknaden. Men för just gruppen funktionshindrade, beroende på var man befinner sig och vilket funktionshinder man har, är situationen i stort sett oförändrad. Det är klart att detta är ett bekymmer eftersom det var just jobben som vi gick till val på, och vi har sagt att vi hela tiden måste utvärdera och fundera på om vi gör rätt saker och om vi gör tillräckligt många saker.

Jag får rapporter från handikapporganisationer om att man på arbetsplatser ger uttryck för att man inte hinner introducera. Vi vet att man under lågkonjunktur inte vågar anställa. Någonstans krävs det en ökad kunskap och kompetens för att man faktiskt ska ta vara på den unika erfarenheten och kompetensen i denna grupp av människor.

Anf. 54 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru talman! Jag har besökt arbetsförmedlingar runt om i Sverige. De säger: Ju mer matchning in på arbetsmarknaden som vi får göra och känna att vi har tid till det, desto bättre hinner vi med grupper som behöver stöd och hjälp för att kunna komma in, bland andra funktionshindrade.

De pekar bland annat på att 13 procent av de nystartsjobb som vi har sett, och som nu närmar sig 13 000, har gått just till funktionshindrade. Man kan säga att det blir en sorts kontrakt där arbetsgivaren säger: Jag får en kraftig lätnad i kostnad för att anställa en person med ett funktionshinder men tar då på mig lite grann av kostnaden för att anpassa arbetsplatsen. Det är väldigt ofta detta som det handlar om.

Allt utgår från synsättet att en funktionshindrad har samma arbetsvilja och samma arbetsförmåga som alla andra. Det behövs bara lite anpassning och stöd. För detta har vi anslagit särskilda medel – 123 miljoner kommer det att handla om 2007 – för att kunna gå vidare och göra ännu mer för just gruppen funktionshindrade.

Jag har samma bild av att en del arbetsgivare säger att de inte har tid. Men samtidigt söker väldigt många nu arbetskraft, och det är ändå ett försök att använda en god konjunktur för att hjälpa in också en grupp som väldigt ofta tidigare sett goda konjunkturer passera förbi.

Svenskt deltagande vid toppmötet mellan Afrika och EU

Anf. 55 URBAN AHLIN (s):

Fru talman! Jag har en fråga till statsministern om det kommande EU-toppmötet mellan Afrika och EU. Statsministern har väldigt tydligt och klart deklarerat att han som statsminister har för avsikt att delta på detta toppmöte. Folkpartiets utrikespolitiska taleskvinna har sagt att Folkpartiet inte delar denna uppfattning och tycker att Reinfeldt ska stanna hemma.

För tre veckor sedan var statsministern här på frågestund. Jag frågade då statsministern: Leder du en regering, eller leder du en regering med fyra partier? Vad är egentligen regeringens åsikt? Jag fick då svaret att Reinfeldt hade stöd av en enig regering för att han skulle delta vid detta toppmöte i Lissabon.

I dag på morgonen väcktes jag av Ekots nyheter där Jan Björklund säger att man ännu inte har diskuterat detta i regeringen och att det är för tidigt att säga om Reinfeldt ska åka eller inte.

Vem är det som leder Sveriges regering?

Anf. 56 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru talman! Det är jag som leder Sveriges regering. Alliansens partiledare har i dag på morgonen diskuterat det faktum att det portugisiska ordförandeskapet först indikerade att man hade efterhört bland annat vår kritik som jag framförde till José Sokrates om att vi gärna skulle se att man förklarade Mugabe icke önskvärd. Nu räknar man med – ingen vet riktigt än – att Mugabe kommer att komma. Man är inte villig att låta en man som kan ställas till svars för att ha förstört och rivit ned en hel ekonomi och förstört för en hel nation dessutom med sitt agerande hindra två kontinenter från att träffas.

Då säger vi att vi tycker att det är viktigt att ett samlat EU står bakom ordförandeskapet och att vi dessutom via ordförandeskapet har säkerställt att frågan om mänskliga rättigheter kommer att komma upp. Därmed kan vi som hel allians ställa oss bakom att jag med de utgångspunkterna reser till detta toppmöte, för trots allt är det viktigt att det kommer till stånd.

Kampen mot den organiserade brottsligheten

Anf. 57 CECILIA WIGSTRÖM i Göteborg (fp):

Fru talman! Den organiserade brottsligheten utgör ett hot mot vår rättsstat och mot demokratin när man försöker skrämja åklagare, poliser och andra tjänstemän till att inte våga utföra sina demokratiska uppgifter.

Folkpartiet har länge engagerat sig mot den organiserade brottsligheten. Vi föreslår bland annat att rikspolisen förstärks så att vi får ett svenskt FBI som kan verka mot detta i hela landet. Vi föreslår också det som Beatrice Ask i dag på ett mycket bra sätt har tagit tag i. Hon har ju

bjudit in olika myndighetspersoner för att diskutera hur fler kan jobba mot den organiserade brottsligheten.

Vi vet att polisen inte klarar detta själv. Vi vet också att många andra myndigheter kommer i kontakt med dessa yrkeskriminella. Till exempel visar en kartläggning att många Hells Angels-medlemmar och andra uppbär stöd från samhället, att de är förtidspensionerade, samtidigt som de begår grova brott. Polisen klarar inte själv arbetet, och Beatrice Ask kan inte klara det själv. Är statsministern villig att engagera hela regeringen och fler myndigheter i kampen mot den organiserade brottsligheten?

Prot. 2007/08:29
22 november

*Statsministerns
frågestund*

Anf. 58 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru talman! Alliansen är nära nog helt överens också i den här frågan. Jag har egentligen bara en invändning, och det är faktiskt mot begreppet "svenskt FBI", om jag ändå får säga det. Det förutsätter en federal struktur över ett i grunden lokalt polisväsende. Eftersom vi inte har det i Sverige ska jag på egen not så att säga erkänna att jag inte riktigt förstår begreppet.

Låt oss konstatera att vi har en rikskriminalpolis i Sverige och att vi visst agerar för att förstärka dess möjligheter att agera mot den organiserade brottsligheten. Rumslig avlyssning, som det fattats beslut om här i riksdagen, kommer att betyda väldigt mycket bland annat tillsammans med andra beslut som nyligen fattats i riksdagen.

Vi förstärker resurserna till rättsväsendet i dess helhet, och vi får fram fler poliser. Vi har också sagt – där tycker jag att Beatrice Ask är på helt rätt väg – att det måste vara myndigheter som agerar brett för att det ska vara obekvämt att vara kriminell och för att komma åt deras pengar och se till att använda myndighetsmakt varhelst den organiserade brottsligheten uppträder. På det sättet kan vi trycka tillbaka den.

Flyget och klimatfrågan

Anf. 59 MAX ANDERSSON (mp):

Fru talman! När det gäller klimatpolitiken har statsministern på sistone utvecklats till en varm anhängare av principen att något måste göras av någon, gärna någon annanstans. Men för att komma någon vart i de internationella klimatförhandlingarna måste man först och främst vara beredd att gå före med gott exempel. Vi behöver göra mycket mer än vi redan gjort.

Exempelvis måste vi se till att minska flyget, inte utöka det. Min fråga till statsministern är: Hur går det ihop med att bevara Sveriges trovärdighet i de internationella klimatförhandlingarna om regeringen godkänner avtalet om att bygga ut och om att förlänga avtalet för Bromma flygplats med ytterligare 30 år och därmed ytterligare öka utsläppen?

Anf. 60 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru talman! Jag tror att vi i Sverige ska akta oss för att ta på oss självbilden att det nog snart är dags att börja göra något. Det är ju en väldigt märklig signal till en omvärld som ofta pekar på att Sverige

kanske är det land som tillsammans med några få andra länder har kommit allra längst och gör allra mest.

Om man går igenom de olika metoder, styrmedel, som FN:s klimatpanel använder eller säger att man önskar att regeringar världen över skulle fatta beslut om, märker man att Sverige redan använder allihop, dessutom oftast till och med över de maxnivåer som diskuteras inom FN:s klimatpanel.

Lite får vi ändå komma ihåg att vi har mycket att berömma oss själva för. Miljöpartiet kan till och med ta åt sig en del av äran, som Peter Eriksson nyss påtalade. Men det hela blir lite märkligt när vi faktiskt kan uppvisa att vi har halverat vår oljeanvändning och att vår ekonomi har växt med 36 procent samtidigt som växthusgasutsläppen har sjunkit med 7 procent. Ändå låter det som om man undrar om vi inte snart ska börja.

När det gäller flyget vill jag gärna säga, och detta sade jag också till Peter Eriksson, att vi är beredda att ta in det i utsläppshandeln för att därmed också lägga en press på flyget, för det har en påverkan.

Internationell samverkan på klimatområdet

Anf. 61 SVEN GUNNAR PERSSON (kd):

Fru talman! Om drygt en vecka startar det stora klimatområdet på Bali. I tisdags presenterade FN siffror som visar att utsläppen av växthusgaser nu är de största någonsin. Medan England, Tyskland och Sverige minskar sina utsläpp har till exempel USA ökat sina med 16 procent och Australien ökat sina med 25 procent sedan 1990.

Det här understryker det faktum att de avgörande insatserna måste göras internationellt. Även om jag fullt ut instämmer i miljöministerns uttalande om att Sverige ska vara den ledande internationella förebilden i klimatfrågan vill jag fråga statsministern: Vilken bedömning gör statsministern när det gäller möjligheten till substantiella resultat på Bali och sedan i Köpenhamn 2009? Och vilka ansträngningar görs från den svenska regeringens sida på det internationella planet för att förbereda Balimötet så att det verkligen blir den framgång som vi alla önskar?

Anf. 62 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru talman! Utgångspunkten är att få en förhandlingsstart på Bali under ett erkännande av att det är en FN-ledd process där väldigt mycket kommer att handla om hur vi ska få olika processer – inte minst det amerikanskledda initiativet, *Major Economies*, som också handlar om att lite grann samla den del av världen som *inte* var med i Kyotoavtalet – att också komma in under det bredare paraplyet. Det är väldigt svårt att säga hur det kommer att landa, givet att FN:s toppmöte i Köpenhamn hösten 2009 hålls då en ny amerikansk administration är på plats. Det kommer att vara centralt.

Spelet i den delen mellan USA och en ny amerikansk administration samt Kina är helt grundläggande för vad som sker utanför kretsen av dem som verkligen vill ta på sig att gå längre och som formerade dagens Kyoto-krets. Men samlat står vi för bara 30 procent av de globala utsläppen och kan därför inte längre ensamma säga att vi kan lösa klimatutmaningen.

Vi kommer att vara aktiva både för att få en start och genom hela denna process på alla nivåer där vi kan.

Prot. 2007/08:29
22 november

Stödet till folkrörelser

*Statsministerns
frågestund*

Anf. 63 MARIE NORDÉN (s):

Fru talman! Regeringen har aviserat ett minskat organisationsstöd till flera viktiga folkrörelser. Sveriges Konsumenter i Samverkan är en av dem som nu kommer att tvingas att avveckla viktiga delar av sin verksamhet – detta i ett läge där vi som konsumenter behöver mer stöd och rådgivning än någonsin i våra vardagsbeslut.

En bok för alla är också hotad genom de förslag som finns i budgetpropositionen.

Nu har vi fått information om att NTF, Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande, är en annan organisation som nyligen fått besked om att deras organisationsstöd drastiskt ska minskas, med ungefär 25 miljoner under tre år – detta utan att det aviserats i budgetpropositionen. Orsaken är inte, sägs det, det ekonomiska, utan det är principiellt. Regeringen ska tydligen inte stödja frivilligt arbete i framtiden.

Det arbete som NTF bedriver har varit minst sagt ovärderligt i Sveriges trafiksäkerhetsarbete. Nu när vi ska gå vidare med att förverkliga vårt mål om en nollvision vill vi att NTF ska spela en viktig roll.

Jag vill därför fråga: Anser inte statsministern och regeringen att våra folkrörelser och organisationer bedriver ett viktigt arbete och är värda att stödjas? Vilka är motiven till indragningen av NTF:s organisationsstöd? Och varför fanns inte det här i budgeten?

Anf. 64 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru talman! Jag känner inte till exakt vad som ligger bakom detta. Man kan stödja folkrörelser utan att för den skull vara helt enig om att det måste vara ett exakt antal miljoner som måste gå till exakt den och den verksamheten.

Dessutom bör vi alltid ha attityden att vi kan utvärdera och granska om pengarna används på ett bra sätt. Ibland finner man att även det som är en i grunden behjärtansvärd verksamhet i alla fall kan möta kritik därför att man anser att resurserna inte används på bästa sätt eller att bättre resultat kan nås med en annan inriktning. Vad som varit i det här specifika fallet har jag inget svar om i dag. Jag vill ändå försvara att man ibland i budgetdiskussioner kan ompröva bedömningar utifrån det grundsynsätt som jag nu redogjort för.

Skattesänkningar för medel- och låginkomsttagare

Anf. 65 FREDRIK OLOVSSON (s):

Fru talman! Gång på gång har jag hört statsministern säga att skatten ska sänkas för låg- och medelinkomsttagare, och gång på gång har det följts upp av kraftiga skattesänkningar för höginkomsttagare och förmögna.

Riksdagens utredningstjänst har räknat samman effekterna av regeringens budget. De konstaterar att nästan 70 procent av alla inkomstför-

stärkningar går till de tre rikaste tiondelarna, medan de 40 procent som har de lägsta inkomsterna får oförändrade eller försämrade villkor. Statsministern säger att man ska lyfta fram låg- och medelinkomsttagare, men i själva verket går pengarna till höginkomsttagare och till förmögna. Jag undrar hur det kan vara en så stor skillnad mellan vad statsministern säger att vad regeringen sedan gör.

Anf. 66 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru talman! När vi lägger ihop effekterna av de två budgetarna med mycket stora skattelättnader riktade på dem som arbetar – och vi har varit tydliga med att jobbskatteavdraget har den konstruktionen – leder det till mycket breda skattesänkningar för låg- och normalinkomsttagare på det sätt vi har beskrivit. När man tar alla inkomster får man flera tiondelar som handlar om personer som i realiteten inte förvärvsarbetar. Det är det som den här diskussionen väldigt ofta återspeglar. Vi menar att i ett land där allt fler jobbar förstärks möjligheterna att långsiktigt finansiera ett välfärdsåtagande som tar hänsyn till att vi får allt fler äldre, att det är allt senare uppskjutet inträde på arbetsmarknaden och att vi dessutom har en miljon människor, som det har handlat om, i förvärvsaktiv ålder som inte arbetar. Allt detta ska vi klara med skattemedel, skatter som vi lägger på produktion och arbete.

Då har vi sagt att sättet att långsiktigt klara detta är att uppmuntra till arbete därför att det är det som i grunden gör att vi klarar resten av välfärden.

Bristen på arbetskraft

Anf. 67 KATARINA BRÄNNSTRÖM (m):

Fru talman! Det gäller bristen på arbetskraft. De småländska företagens orderböcker är fulla, och framtidsutsikterna är lysande för de allra flesta. Det har varit extremt god tillväxt i Kronobergs och Jönköpings län, och det är glädjande. Det är framför allt tillverkningsindustrin som driver på, men även tjänstsektorn har stark uppgång nu. Det har anställts många nya, men ännu fler behövs. Faktum är att det skulle kunna produceras och säljas ännu mer om man bara kunde hitta lämpliga personer att anställa.

Investeringar görs i nya maskiner för att effektivisera och automatisera. Trots det är arbetskraftsbristen nu så allvarlig att man satsar på värvningskampanjer. Ett antal kommuner i Småland ska besöka bland annat Rosengård i Malmö för att övertyga arbetslösa om att det finns jobb i Småland. Det är svetsare, montörer, operatörer som främst behövs men även många andra.

Min fråga till statsministern är: Hur kan regeringens politik dämpa arbetskraftsbristen i Sverige?

Anf. 68 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru talman! Jag var själv i Växjö i går, så vi är helt överens om hur det är i Småland. Låt oss konstatera att de arbetskraftsstimulanser som vi nu har utverkat, och det kommer ännu mer vid halvårsskiftet nästa år, får ungefär den effekt som vi hade hoppats på. Vi får fler yngre som går in,

vi har den största sysselsättningsökningen av unga sedan 1963, vi har fler äldre som stannar kvar i arbetskraften, vi har 40 000 utrikesfödda som har kommit in och fått ett arbete och vi har ett ökat förvärvsdeltagande bland kvinnor. Det är precis de grupper man brukar peka ut.

Man måste då försöka komma in i ett läge där väldigt många av dem som har jobb redan jobbar övertid och där kvalificerad arbetskraft med lång erfarenhet står att finna. Vi försöker naturligtvis göra än mer för att få precis de grupper jag pekade på att ytterligare öka sitt arbetskraftsdeltagande. Nystartsjobb och olika lättnader riktade till företagare är en sorts sociala kontrakt slutna med arbetsgivare där vi säger: Vi vet att ni har mycket att göra, men ta lite tid att utbilda, ta på er att lära upp personer som stått utanför för ett tag så kan ni få in fler i arbetskraften.

Kontrollen av de differentierade arbetsgivaravgifterna

Anf. 69 LAILA BJURLING (s):

Fru talman! På förmiddagen i dag träffade skatteutskottet Skatteverkets tjänstemän för att diskutera åtgärder mot skattefusk. Regeringen har nu minskat resurserna till Skatteverket, och det får naturligtvis konsekvenser för skattekontrollen.

Jag ställde en direkt fråga om hur Skatteverket ska kunna kontrollera de differentierade arbetsgivaravgifterna, som den borgerliga regeringen och majoriteten i riksdagen har beslutat om. Det innebär bland annat att det blir olika arbetsgivaravgifter på bensinmacken när man köper korv med bröd och när man köper bensin. Svaret från Skatteverket blev: Det blir en rysare.

Vad vill statsministern göra för att detta inte ska bli en rysare för Skatteverket?

Anf. 70 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru talman! Det är roligt att höra att de säger samma saker på Skatteverket nu som de gjorde på 90-talet när jag satt i motsvarande utskott och frågade hur det slog när socialdemokratin införde differentierad moms. Det var ungefär samma svar.

Man ska komma ihåg att det kan få krånglighet som följd. Men skälet till att vi har valt att göra detta är att vi vill använda begränsat utrymme för att ge mesta möjliga jobboutput, att vi ska få mesta möjliga jobb för det vi gör. Det är inriktningen. Det är därför vi har utformat jobbskatteavdraget så.

En del av det som vi gör agerar som regelförenklingar. Om vi tar bort vissa skatter leder till det minskat behov av skattekontroll. Det vägs säkert i andra vågskålen när man pratar med skattemyndigheterna.

Nyrekryteringen till den organiserade brottsligheten

Anf. 71 HELENA BOUVENG (m):

Fru talman! Jag skulle vilja ställa en fråga till statsministern beträffande nyrekrytering av unga människor till den organiserade brottsligheten.

Händelserna i Västra Götaland har upprört oss alla – ett hot mot både enskild person och demokratin. Att den organiserade brottsligheten kunnat fortsätta under väldigt många år torde bero på en ständig nyrekrytering, inte minst bland unga. Det är en nyrekrytering som sker via en alldeles speciell arbetsförmedling som är öppen 365 dagar om året och 24 timmar om dygnet, och alla är välkomna.

Min fråga till statsministern är: Vilka avsikter har statsministern för att förhindra den nyrekrytering av unga människor till den kriminella banan som har fått pågå under en alldeles för lång tid?

Anf. 72 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru talman! Regeringen vill att vi också utreder brott begångna av människor som är för unga för att vara straffmyndiga. De kan inte få straffpåföljd, men det kan ändå utredas vad som har hänt. Det kan också ge en social signal om att här har vi en ung människa som är på glid, på väg i fel riktning. Det kan leda till den tidiga reaktion som vi alla vittnar om alltför ofta saknas.

Jag tror också att vi har all anledning att titta på bland annat idrottsvåldets firmor som finns kopplade till vissa av våra idrottsklubbar som uppenbart glorifierar våldsanvändning och säkert också kan bli en typ av rekryteringsgrund.

För att nu också säga det: Det verkningsfulla är att också se till att vi får en skola som inte släpper igenom elever som inte klarar godkänt, som ser varje elev och låter varje elevs begåvning komma till sin rätt och en arbetsmarknad som står öppen för alla och där varje ansträngning att hedra arbetslinjen gör att varje människa kan komma in i ett hederligt arbete snarare än att man väljer den kriminella vägen.

Avskaffandet av plusjobben

Anf. 73 MONICA GREEN (s):

Fru talman! Det ringde en kvinna från en liten ort till mig alldeles nyligen. Hon är 61 år och har jobbat som plusjobbare. De jobben ska ni nu ta bort eller håller på att fasa ut eftersom ni tycker att det är bättre för de sysslösa och arbetslösa, förutom att de ska bli fattigare. Hon var mycket förtvivlad och bedrövad och till och med på gränsen till desperat för att hennes ersättning blir lägre och lägre.

Hon vill göra en insats, hon vill ha ett jobb. Men på den här lilla orten finns det inte så stort utbud för 61-åriga kvinnor. Dessutom gör den här kvinnan en parallell med den tidigare statssekreteraren Ulrica Schenström som fick 2 miljoner för att hon var full på en krog och kysste en journalist, medan den här kvinnan som är arbetslös ska få lägre och lägre ersättning.

Jag undrar om du delar hennes uppfattning om att ni håller era egna om ryggen och slår på dem som redan ligger.

Anf. 74 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru talman! Det är inte jag som har fört samtalet med henne, så det är lite svårt för mig att relatera till allt det som här sägs.

Låt mig bara säga att vi var tydliga när vi kritiserade plusjobben och menade att det var en arbetsmarknadspolitisk åtgärd som inte gav utrymme på den reguljära arbetsmarknaden för avtalsenlig lön med möjlighet att få fast anställning. Det är den kritik vi har haft när Pär Nuder och andra hävdade att det var en stor sysselsättningsökning innan regeringen tillträdde. Vi påpekade att ni räknade in friårsjobbare, plusjobbare och en lång rad av de arbetsmarknadspolitiska åtgärder som inte ger reguljär sysselsättning.

Det verkligt nya som nu har skett är att människor i alla åldrar, även en hel del äldre, kommer in och får fast anställning. Det är förvisso ett gott konjunkturläge men också beroende på att vi har växlat bort det som är en typ av åtgärder som Monica Green hänvisar till. Vi säger i stället: Ge människor utrymme att komma in i den reguljära marknaden, se till att det lönar sig bättre att arbeta och gör det genom riktade lättnader till de arbetsgivare som är intresserade av att anställa.

Åtgärder mot skattefusk och bidragsfusk

Anf. 75 BIRGITTA ERIKSSON (s):

Fru talman! Regeringen satsar ökade resurser för att komma till rätta med bidragsfusket. Jag är helt överens med statsministern om att alla former av fusk naturligtvis ska bekämpas.

Skatteverket har beräknat att skattefusket uppgår till ungefär 133 miljarder. Samma summa undanhålls statskassan på grund av skattefusk. Skatteverket har begärt ökade resurser hos regeringen men inte fått det i liggande budget. Nu räknar Skatteverket med att minska sin personal inom kontrollverksamheten med 400.

Jag vill då ställa frågan till statsministern om han delar min uppfattning att det är oerhört viktigt att bekämpa skattefusk, svartjobb och bidragsfusk och vad statsministern i så fall tänker göra för att Skatteverket ska kunna vidta de åtgärder som krävs.

Anf. 76 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru talman! Som jag tidigare har angivit tror jag att Skatteverket självt är på rätt väg när man säger att det här måste komma från två håll. Det finns anledning att ställa sig frågan hur vi kan göra det enklare för människor att göra rätt med utgångspunkt från att huvuddelen av oss vill göra rätt för oss. Sedan kan vi koncentrera resurser till att mer långsiktigt gå på både organiserad brottslighet och mer omfattande svartjobbsverksamhet, som vi har i både branscher och naturligtvis också bland enskilda i Sverige. Därmed kan vi få den uthållighet i det arbetet som krävs.

Vi är naturligtvis beredda att se till båda dessa förutsättningar för att underlätta detta arbete. Det är något som vi redan tar på allvar. Exakt vilka personalförändringar det leder till har jag inte följt på plats. Men jag känner igen diskussionen från mina många år i skattemyndigheten i Stockholms läns styrelse under 90-talet, där man ständigt hänvisade till att man var tvungen att dra ned på personal men där det väldigt ofta ställdes frågan om man inte kunde regelförenkla för att få oss att fokusera på det verkligt allvarliga. Det tror jag är en helt riktig inriktning.

*Statsministerns
frågestund*

Anf. 77 LEIF JAKOBSSON (s):

Fru talman! Jag tänkte återkomma till klimatfrågan som har varit uppe här. Vad jag har förstått av svaren hittills menar statsministern att vi har fört en väldigt framsynt klimat- och miljöpolitik i det här landet, att vi till och med ligger före de internationella krav som kommer att ställas. Men regeringen säger att nu kan vi inte gå före för det har vi gjort tillräckligt.

Samtidigt åker statsministern omkring i världen och tar emot hyllningar för den miljöpolitik som Sverige tidigare har fört, ofta av en regering och en riksdag där Moderaterna har opponerat mot alla de förslag som nu är de som ses som så väldigt framsynta i världen i övrigt.

Anledningen till att man lyssnar till Sverige är att Sverige har gått före och visat att det går att ta sig an oljeberoendet, att det går att stödja en ny teknik, att man kan ställa om energisystem. Det är precis därför som statsministern blir lyssnad till i världen. Besvarar det då inte statsministern att den politik som regeringen nu för kommer att innebära att man i framtiden kommer att betrakta Sverige som en av medelmåttorna i miljöpolitiken?

Anf. 78 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru talman! Jag noterar att det är en hel del som gärna söker konflikt i den här frågan, och jag får väl fortsätta att bjuda på mina vänligheter hur många slag som än utdelas. Jag tror helt enkelt att ni är fel ute.

Det är till att börja med inte en enda del av svensk politik som kan tillerkänna sig förtjänsten av detta. Sverige inledde i början av 70-talet, efter oljeprischocker, omställningen av svenska energiförutsättningar.

Vilka tog besluten om utbyggnad av kärnkraften? Det har väl i och för sig varit en konflikt i många decennier. Det går inte att räkna bort. Vem såg till att investeringarna kom i vattenkraften? Det är ju helt grundläggande för att förklara varför vi har halverat vår oljeanvändning i Sverige, annars är ju mycket av det som skett helt borttappat. Eller ska vi ta åt oss allting som har skett i kommunerna för att bygga ut kraftvärmen? Är det allas förtjänst samlat i ett parti, eller har det kanske skett i bred samverkan och med olika majoriteter? Nej, jag tror helt enkelt inte att den där poängen håller.

Jag erkänner att ni har gjort en hel del. Vi gör också mycket. Och vi bör göra det tillsammans. Vi bör vara stolta över att vi har kommit så långt, och vi bör se till att komma ännu längre.
(Applåder)

Anf. 79 ANDRE VICE TALMANNEN:

Med detta är statsminister Fredrik Reinfeldts frågestund avslutad. Vi tackar statsministern så mycket, och vi tackar alla frågeställarna för de intressanta frågorna.

Anf. 80 HELENA LEANDER (mp) replik:

Fru talman! Anita Brodén tog upp aspekten att det ser mycket olika i ut i olika delar av landet när det gäller hemlösa katter, till exempel mellan tätort och landsbygd. Det är jag förstås medveten om. Däremot är den lösning som Anita Brodén tog upp att kommunerna i sin egen lokala ordningsstadga väljer att ta in krav på märkning tyvärr inte helt framkomlig.

För ganska exakt en månad sedan kom det en dom från Länsrätten i Skånes län där man hade prövat en kommun som hade infört krav på märkning av katter i lokala föreskrifter. Man fann inte att det fanns lagstöd för det i ordningslagen. Jag vet inte om den domen är överklagad och vad som kommer att hända med den, men däremot är det klart att vi i dagsläget inte ska ta för givet att den möjligheten finns.

Om det visar sig att domen fastställs, är du då beredd att verka för att kommuner ska få möjlighet att införa krav på märkning av katter i sina lokala föreskrifter om du inte vill ha det på nationell nivå?

Anf. 81 ANITA BRODÉN (fp) replik:

Fru talman! Först och främst vill vi från alliansen vara mycket tydliga med att tala om att det är ett kommunalt ansvar. Vi är mycket väl medvetna om den dom som Helena Leander pekar på. Den har ännu inte vunnit laga kraft. Med tanke på de osäkerheter som kan uppstå finns det i betänkandet följande. Vi skriver från utskottsmajoritetens sida att vi anser att det är viktigt att regeringen följer utvecklingen och agerar om problem uppstår. Här finns alltså alla möjligheter för regeringen att följa utvecklingen.

Jag skulle, fru talman, vilja kontra med en fråga till Helena Leander. Från oppositionen talar ni enormt mycket om utredning. Miljöpartiet fanns med i ett underlag och i en majoritetsställning, och då ställer man sig frågan: Varför arbetade ni inte mer skyndsamt under de tolv åren med att ta fram den utredning som ni nu så hett eftersträvar?

Vi har pekat på ett antal andra åtgärder där vi både kommer att skärpa ägaransvaret och peka på vikten av att kommunerna tar sitt fulla ansvar för att komma till rätta med ett stort problem, vilket det är på sina platser.

Anf. 82 HELENA LEANDER (mp) replik:

Fru talman! Till att börja med har Miljöpartiet inte varit med och styrt i tolv år. Vi kom in lite senare. Men jag ska villigt erkänna att vi är ett litet parti; vi har inte fått igenom allt som vi har önskat. Vi har kanske prioriterat de stora tunga frågorna som till exempel de stora djurskyddsproblemen vi ser i minknäringen. Där lyckades vi få igenom ett förslag som innebar att minkarna skulle slippa utsättas för det stora lidande som de gör i dag. Tyvärr rev den borgerliga regeringen upp det så fort man kom till makten. Men visst har vi varit aktiva på djurskyddsområdet under den tid vi var med och påverkade. Det tror jag ingen kan förneka.

*Tillsyn över
hundar och katter*

För att återgå till frågan om märkning av katter så känns det betryggande att regeringen kommer att följa utvecklingen. Jag vill ändå lite mer konkret få veta om regeringen eller regeringspartiernas företrädare är beredda att se till att ge kommunerna möjlighet att införa krav på märkning om man nu inte vill ha en nationell lagstiftning.

Anf. 83 ANITA BRODÉN (fp) replik:

Fru talman! Den bedömningen kommer att göras. Regeringen kommer att följa utvecklingen. Men vi får för det första se hur det kommer att sluta. Lagen har inte trätt i kraft ännu. Därefter kommer regeringen att se vad det får för konsekvenser. Visar det sig att kommunerna inte har de verktyg de behöver för att kunna hantera situationen kommer regeringen givetvis att agera.

Eftersom minkarna kom upp vill jag säga att när de gäller de olika djurslag och frågor som kommer upp känner jag verkligen sympati. Jag vet att Miljöpartiet är oerhört engagerat i många frågor. Men jag vill hävda att det som majoriteten och alliansen lyckades driva igenom vad gäller minkarna kommer att förbättra djurskyddet för så många minkar runt om. Här har vi möjlighet att påverka. Den forskning som nu bedrivs hade inte bedrivits om vi inte hade genomfört det.

Vi fortsätter på punkt efter punkt att stärka djurskyddet. Här är vi överens om att vi strävar efter ett gott djurskydd. Vi har en bra djurskyddslag, men vi nöjer oss inte med det utan fortsätter. Den proposition som det i dag beslutas om kommer att stärka djurskyddet ytterligare genom att peka på ägaransvaret och också på skötsel av hund och katt.

Anf. 84 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru talman! Hunden innebär en enorm glädje för människor. Den gör också en stor samhällsnytta för många människor. Hunden är nämligen många människors kompis och familjemedlem. Det är viktigt att i denna debatt tänka på att den absoluta majoriteten av hundägare i vårt land sköter sina hundar på ett alldeles utomordentlig sätt, till nytta och glädje för ägaren och dennes familj men också för hundarna. Ägarna, familjerna, är rädda om sina hundar och tar ansvar för dem. De tar också ansvar för de skador som hunden ibland kan ge upphov till.

Men i de fall där ansvaret brister måste det finnas möjlighet att ingripa med åtgärder så att det går att komma till rätta med problemen. Regeringen har därför lagt fram ett förslag till lag just för att vi ska komma till rätta med problemen med farliga hundar.

När allt fler människor och djur bor i tätorter ställs högre krav på den kontroll som en hundägare måste utöva på sin hund. Tyvärr finns det hundägare som inte klarar att sköta och uppfostra sina hundar. Några, även om de är ytterst få – vilket jag igen vill framhålla – går så långt att de använder sin hund som vapen. Hundar som mår dåligt eller tränas i att bli aggressiva kan bli en fara för sin omgivning. Tyvärr har detta fåtal djur gjort att många människor faktiskt har blivit rädda för att vistas utomhus på gator och torg i vårt gemensamma gaturum.

Vi måste därför öka skyddet och säkerheten för allmänheten mot skador och olägenheter som orsakas av hundar. Därför föreslår regeringen i propositionen att det ska införas en ny och moderniserad lagstiftning på området för tillsyn över hundar och katter. I lagen samlas de bestämmel-

ser som gäller hundar och hundinnehavares ansvar. Hundar som är aggressiva och som skadar människor eller andra djur, som skadar egendom, som skäller eller ställer till obehag för andra är enligt min och därmed regeringens bedömning inte i första hand ett hundproblem utan ett hundägarproblem.

Den nya lagen understryker därför att den som har hund är den som är ansvarig för sitt djur. Lagen stärker också polisens möjligheter att ingripa mot personer som brister i sitt ansvar när det gäller hundar. Förslaget innebär bland annat att det kommer att bli lättare att ingripa i ett tidigt skede när hundar riskerar att orsaka skada eller problem för omgivningen. Det innehåller också utvidgade möjligheter för polisen att omhänderta hundar.

I dagsläget är det inte möjligt att av hänsyn till omgivningen förhindra en person som är uppenbart olämplig att ha hund att skaffa sig en ny hund. Därför inför regeringen nu också en möjlighet till hundförbud för personer som allvarligt brister i sin tillsyn över hunden. Ett sådant hundförbud innebär ett förbud att äga eller på annat sätt handha en hund. Även mycket kortvariga handhavanden, till exempel att passa eller rasta någon annans hund omfattas av förbudet. Den som eventuellt bryter mot ett sådant här förbud föreslås kunna dömas till böter eller faktiskt till fängelse i upp till ett år.

Det är redan i dag möjligt för polisen att meddela det föreläggande och förbud som behövs för att förebygga att en hund orsakar skada eller olägenhet, till exempel att hunden ska hållas kopplad när den är ute eller att den inte får vistas utomhus utan munkorg.

Den nu gällande bestämmelsen om detta föreslås ändras för att klargöra att det är möjligt att meddela även andra förelägganden och förbud än sådana om just koppeltvång och munkorg. Bestämmelsen föreslås även kompletteras med möjlighet att förena föreläggande och förbud med ett vite.

De flesta av de övriga bestämmelserna som gäller hundar, till exempel bestämmelser om märkning och registrering samt det strikta skadeståndsansvar som i dag gäller för innehavare av hundar föreslås föras över till den nya lagen endast med några mindre ändringar.

Jag har, fru talman, talat mycket om aggressiva och farliga hundar. Men vi måste komma ihåg att den absoluta merparten av alla hundar innebär en enorm glädje och även en samhällsnytta för de många människorna.

I Sverige finns i dag ungefär 730 000 hundar. Våra hundar används ibland för jakt och ibland till och med för att bekämpa brott, som polis- och knarkhundar gör. En del är ledarhundar och servicehundar. Hundar används i dag på våra fängelser som en del i att rehabilitera internerna.

Men framför allt är hundar våra kompisar och familjemedlemmar. Det är min och regeringens fasta övertygelse att de nu föreslagna ändringarna är en bra avvägning mellan människors rätt att våga och kunna vistas på gator och torg och andra människors möjligheter att inneha hund.

Anf. 85 WIWI-ANNE JOHANSSON (v) replik:

Fru talman! Tidigare i mitt anförande ägnade jag den största delen åt att tala om katter och problem med förvildade katter. Det beror inte på

något sätt på att man inte skulle tycka om hund om man tycker om katt. Det beror i det här fallet på att Vänsterpartiets politik stämmer mer överens med propositionens innehåll vad gäller hundar.

Det står inte något vidare mycket om katter i propositionen. Man kan fundera över vad denna avsaknad beror på. Hunden är en kompis och familjemedlem, säger jordbruksministern. Det tror jag att många kattägare också skulle skriva under på när det gäller katten. Däremot gäller det säkert inte dem som skaffar sig katter och sedan släpper ut dem så att de får klara sig vind för våg. Det är naturligtvis svårt att göra en uppskattning av hur många förvildade katter vi har. Men det finns en uppskattning av att det rör sig om ca 100 000.

Eftersom alliansen är *en* – alla tycker likadant – tänker jag fråga jordbruksministern om samma sak som Anita Brodén sade tidigare om att katter ska vara ett kommunalt ansvar. Jag undrar varför katter ska behandlas annorlunda än hundar när det gäller detta. Vi kan fatta ett nationellt beslut om att hundar ska registreras och att man ska ha ett ansvar som hundägare. Jag vill veta varför detta inte skulle vara möjligt att göra med katter. Jag skulle också vilja veta varför man inte vill ha en utredning av katters villkor och eventuell märkning och registrering.

Anf. 86 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c) replik:

Fru talman! Det finns flera svar på framställd frågeställning. Jag ska försöka att på de här ögonblicken ta upp några av skälen till att vi inte föreslår några ändringar i den del som gäller katter. Först och främst finns det ett legalt skäl. I den utredning som ligger till grund för lagförslaget finns egentligen bara underlag för att göra förändringar vad gäller hundar.

Eftersom betänkandet kom redan 2003 kan man i sammanhanget ställa sig frågan: Varför gjorde den regering som föregick den nuvarande ingenting åt den här frågan? Nu blev jag tvungen att ta tag i den trots att ni hade chansen. Med det stöd som Vänsterpartiet gav den tidigare regeringen borde det ha varit möjligt att framföra ett sådant krav om det nu ansågs befogat. Detta är den legala delen.

Vad gäller de andra delarna är det bara att vi *har* en djurskyddslagstiftning, och den omfattar alla husdjur. Till husdjuren räknas katten. Vår djurskyddslagstiftning är strikt.

Ett annat skäl, som jag koncentrerade mig på i mitt anförande, är att hunden ibland används som vapen. Det är svårt att använda katter som vapen. Vi har alltså inte samma behov av samma rigida lagstiftning på det området.

Slutligen vill jag på denna korta tid återigen säga att vi har gjort en skälighetsbedömning och kommit fram till att vi inte finner tillräckligt med skäl för att införa samma rigida lagstiftning för registrering och märkning av katter som vi har och fortsättningsvis ska ha för hundar.

Anf. 87 WIWI-ANNE JOHANSSON (v) replik:

Fru talman! Jag får svara som Helena Leander från Miljöpartiet sade senast till Anita Brodén: Vi är ett litet parti, och man får inte alltid gehör för alla sina förslag. Det är svar på frågan varför vi inte har sett till att en utredning har kommit till stånd tidigare.

Jag fick inte direkt något svar på varför man inte ska handskas med katter på samma sätt när det gäller beslut på kommunal respektive nationell nivå annat än att man gjort en skälighetsbedömning att man inte behöver ha samma rigida lagstiftning när det gäller katter som när det gäller hundar. Har vi en rigid lagstiftning beträffande hundar? Det tycker jag kanske inte att vi har. Ska det vara så märkvärdigt att kattägare också ska ställas till ansvar för att registrera och ta hand om sina djur som man gör som hundägare fastän man inte använder katter som vapen, vilket jag också understryker att det är väldigt svårt att göra? Det är inte det som det här handlar om.

Det är ju mera djurskyddet som det handlar om, det vill säga att man, om vi skulle stifta lag, måste registrera sin katt och märka den. Incitamentet för att man tar väl hand om sin katt och inte lämnar den blir då mycket större. Man vet att man kan ställas till ansvar för att man enligt djurskyddslagen inte tar hand om sin katt på rätt sätt.

När det gäller vilket djur som är farligast håller jag naturligtvis med jordbruksministern, men när man ser på katten ur kattens perspektiv och vad den kommer att bli utsatt för, då håller jag inte med jordbruksministern. Jag undrar om han inte kan tänka om när det gäller katter.

Anf. 88 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c) replik:

Fru talman! Låt mig upprepa att i djurskyddslagen finns det allmänna bestämmelser om djurskydd. De bestämmelserna omfattar naturligtvis också katter. Bestämmelserna ställer krav på att djur ska behandlas väl, skyddas mot onödigt lidande och sjukdom samt att ägaren ska ge dem tillräckligt med tillsyn, vatten och foder. En person som överger en katt kan knappast anses uppfylla denna lagstiftnings bestämmelser.

Det finns dessutom en lag som heter tillsynslagen, där det finns bestämmelser om att katter ska hållas under sådan tillsyn som med hänsyn till deras natur behövs för att förebygga att de orsakar skador eller problem.

Vi har alltså lagstiftning på det här området.

Dessutom finns det faktiskt en bestämmelse i hittegodslagen om vad man ska göra med övergivna katter som man hittar.

Slutligen gäller det frågan om vi ska göra mer. Ja, det man möjligen skulle kunna göra mer är att införa krav på allmän registrering och märkning av katter. Min bedömning är att det svenska samhället icke är moget för att införa en sådan lagstiftning av det skälet att de katter som skulle behöva den här märkningen och registreringen med säkerhet, påstår jag, icke kommer att bli vare sig märkta eller registrerade.

Anf. 89 HELÉN PETTERSSON i Umeå (s) replik:

Fru talman! Jag konstaterar att det verkar finnas mycket att diskutera i kattfrågan och att det borde kunna räcka som underlag för att i alla fall utreda frågan om katternas framtid.

Det har pratats en del här i kammaren från majoritetens sida om kommunernas ansvar för katterna. Jag tycker att det blir en pseudodebatt eftersom det samtidigt läggs fram förslag om att djurskyddstillsynen ska flyttas över till statlig nivå från kommunerna. Det gör att den här debatten inte kommer att leda till någonting om det förslaget skulle gå igenom. Jag tycker att det är intressant att kommentera.

Jag skulle vilja fråga ministern om hundsmugglingen. Det är tydligt skrivet i betänkandet, som jag sade i mitt anförande, att det inte längre är ett problem trots att rapporter kommer om att det är ett stort problem, att det ökar markant och att tullen tror att det bara är 10 procent av fallen som blir anmälda. Därför vill jag veta om regeringen tänker ta det här problemet på allvar eller om man tänker fortsätta stoppa huvudet i sanden och låtsas som om allting är bra.

Anf. 90 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c) replik:

Fru talman! Låt mig i den första delen av frågeställningen återigen säga att det betänkande som grundar sig på utredningen kom 2003. Den tidigare regeringen gjorde icke ett endaste dugg med det utredningsförslag som kom 2003. Man beslöt inte ens att ytterligare utreda kattfrågan. Hade det varit aktuellt så hade det väl varit på sin plats att den tidigare regeringen hade tagit ett sådant initiativ. Då är det möjligt att vi åtminstone hade haft ett legalt underlag att ta ställning till när det gäller eventuell ytterligare lagstiftning vad beträffar katter. Men vi har alltså inte ens den möjligheten i dag.

I den andra delen av frågeställningen, alltså frågan om hundsmuggling, är det bara att konstatera att det vi i dag debatterar i första hand inte handlar om problemet med hundsmuggling, utan det handlar om tillsynen, handhavandet, av hundar. Det är det som regeringen har lagt fram en proposition om. Sedan har riksdagens utskott valt att i betänkandet ta upp några motioner på det här området, och jag får i det avseendet hänvisa till vad utskottsmajoriteten har sagt.

Anf. 91 HELÉN PETTERSSON i Umeå (s) replik:

Fru talman! En av anledningarna till att vi inte agerade på utredningen *Hund i rätta händer* är att det uppmärksammades att det även behövdes underlag på katt. Av olika anledningar hann vi inte tillsätta en kattutredning. Diskussionerna fördes, men vi förlorade valet.

I den här frågan liksom i så många andra måste jag säga detta: Att vi misslyckades i vissa frågor när vi hade regeringsmakten är inte en ursäkt för att nuvarande regering inte tar tag i de frågorna. Det tycker jag är viktigt att påpeka.

Det är märkligt att säga att hundsmugglingen inte är en fråga värd att diskuteras i detta sammanhang. Det är en fråga som ligger i betänkandet. Det finns en motion och en reservation, och självklart ska den frågan då kunna diskuteras med lika mycket dignitet som alla andra frågor i samma betänkande. Jag fick fortfarande inget svar på frågan om regeringen tänker ta det här problemet på allvar eller inte.

Jag skulle också vilja höra lite mer utvecklat från jordbruksministern om den förkortade tiden för omhändertagande av hundar som så radikalt har minskats från tre månader respektive en månad till tio dagar respektive fem dagar. Jag tror givetvis också att det är bäst för hunden att vara hemma hos husse och matte. Det tror jag att alla hundägare håller med om. Jag tror inte att det är någon som kommer att lämna hunden hos polisen för att man inte vill ta hand om sin hund. Men jag tycker att det är orimligt korta tider, speciellt med tanke på att hundar inte alltid springer bort och hittas samma dag. Det finns problem med jakthundar och annat som man kan behöva beakta.

Anf. 92 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c) replik:

Fru talman! Vad beträffar kattfrågan, avslutningsvis, vill jag säga att vi följer frågeställningen, bland annat för att det finns ett kommunalt beslut som överklagats. Följaktligen har den slutgiltiga domen ännu inte fallit. Beroende på utslaget av det domslutet, som vi kan förvänta oss under nästkommande år, kommer regeringen självklart att följa frågan och eventuellt vidta åtgärder i det avseendet.

Samma sak gäller hundsmugglingen. Det är ett allvarligt samhällsproblem av många skäl. Ett av skälen har jag inte hört i denna debatt, och därför nämner jag det nu. Vi befärar nämligen att någon av de hundar som olagligt kommer in i vårt land kan föra med sig sjukdomar som vi inte har i landet i dag och som vi inte heller vill ha. Självklart följer vi även den frågeställningen och vidtar de åtgärder som är möjliga att vidta med de resurser som står till vårt och övriga samhällets förfogande.

Låt mig slutligen ta upp frågan om de olika fristerna. Man kan alltid ha synpunkter på vilka möjligheter olika människor ska ha i olika situationer. Vi har nu valt att lägga oss på fem respektive tio dagar. Några anser att det är en för lång tid medan andra anser att det är en för kort tid. Regeringen har valt dessa tidsfrister efter att vi gjort en avvägning, dels kanske med tanke på hundens intresse, att inte behöva vara uppstallad för länge hos någon som tar hand om den – det är faktiskt ett djursocialt problem – dels med tanke på de kostnader som samhället får för dessa omhändertaganden. Det gäller speciellt i de fall då ägaren inte löser ut sin hund. I sådana fall måste samhället betala kostnaderna. Jag tycker därför att vi efter den rimlighetsbedömning och avvägning som vi gjort kommit fram till något som väl ändå kan anses vara skäligen lämpligt. Om man varit av med sin hund i fem dagar har man nog, fru talman, gjort vad man kunnat för att hitta den.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under 12 §.)

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 15.20 på förslag av andre vice talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 17.00 då votering skulle äga rum.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 17.00.

12 § Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde

SkU1 Anslagen till Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och Tullverket

Punkt 2 (Skatteverkets resurser och verksamhet)

1. utskottet

2. res. 1 (s, v)

Votering:

157 för utskottet

116 för res. 1

1 avstod

75 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 2 s, 86 m, 22 c, 19 fp, 15 kd, 13 mp

För res. 1: 100 s, 16 v

Avstod: 1 mp

Frånvarande: 28 s, 11 m, 7 c, 9 fp, 9 kd, 6 v, 5 mp

Katja Larsson (s) anmälde att hon avsett att rösta nej men markerats ha röstat ja.

Punkt 4 (Tullverkets resurser och verksamhet)

1. utskottet

2. res. 3 (s)

Votering:

157 för utskottet

101 för res. 3

16 avstod

75 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 1 s, 86 m, 22 c, 19 fp, 15 kd, 14 mp

För res. 3: 101 s

Avstod: 16 v

Frånvarande: 28 s, 11 m, 7 c, 9 fp, 9 kd, 6 v, 5 mp

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

MJU5 Tillsyn över hundar och katter

Punkt 3 (Omhändertagande av upphittade hundar)

1. utskottet

2. res. 2 (s)

Votering:

169 för utskottet

104 för res. 2

76 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 86 m, 22 c, 18 fp, 15 kd, 16 v, 12 mp

För res. 2: 102 s, 2 mp

Frånvarande: 28 s, 11 m, 7 c, 10 fp, 9 kd, 6 v, 5 mp

Punkt 7 (Utredning om ansvar för katter m.m.)

1. utskottet

2. res. 4 (s, mp)

Votering:

141 för utskottet

127 för res. 4

4 avstod

77 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 85 m, 22 c, 18 fp, 15 kd, 1 v

För res. 4: 101 s, 12 v, 14 mp

Avstod: 1 fp, 3 v

Frånvarande: 29 s, 12 m, 7 c, 9 fp, 9 kd, 6 v, 5 mp

Punkt 9 (Smuggling av hundar)

1. utskottet

2. res. 6 (s, v, mp)

Votering:

142 för utskottet

133 för res. 6

74 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 86 m, 22 c, 19 fp, 15 kd

För res. 6: 102 s, 17 v, 14 mp

Frånvarande: 28 s, 11 m, 7 c, 9 fp, 9 kd, 5 v, 5 mp

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

13 § Anmälan om interpellationer

Anmäldes att följande interpellationer framställdes

den 22 november

2007/08:202 Solidaritetsstöd

av *Luciano Astudillo* (s)

till integrations- och jämställdhetsminister Nyamko Sabuni (fp)

2007/08:203 Åtgärder mot diskriminering i högskolan

av *Mats Pertoft* (mp)

till statsrådet Lars Leijonborg (fp)

2007/08:204 Nedmontering av arbetsmiljöfrågorna

av *Ulf Holm* (mp)

till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)

2007/08:205 Ökad jämställdhet i vanliga familjers vardag

av *Matilda Ernkrans* (s)

till integrations- och jämställdhetsminister Nyamko Sabuni (fp)

2007/08:206 Trafiken på Botniabanan

av *Agneta Lundberg* (s)

till statsrådet Åsa Torstensson (c)

2007/08:207 Borgerlig arbetsmarknadspolitik och konsekvenser för familjer

av *Matilda Ernkrans* (s)

till socialminister Göran Hägglund (kd)

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 27 november.

14 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 22 november

2007/08:317 Tillgång och priser på produkter för särskilda näringsändamål

av *Finn Bengtsson* (m)

till socialminister Göran Hägglund (kd)

2007/08:318 Den europeiska arresteringsordern

av *Ulf Holm* (mp)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:319 Ersättningsregler för arbetssökande i Öresundsregionen

av *Katja Larsson* (s)

till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)

2007/08:320 Arbetskraftsbrist på grund av nedskurna arbetsmarknadsutbildningar

av *Ameer Sachet* (s)

till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)

2007/08:321 Kulturutredningen och dansen

av *Siv Holma* (v)

till kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth (m)

2007/08:322 Oro för forskningen

av *Susanne Eberstein* (s)

till socialminister Göran Hägglund (kd)

2007/08:323 Arrangerade äktenskap, frivillighet och jämlikhet

av *Lennart Sacrédeus* (kd)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:324 Fossilgas från Norge

av *Wiwi-Anne Johansson* (v)

till näringsminister Maud Olofsson (c)

2007/08:325 Hundsmuggling

av *Marietta de Pourbaix-Lundin* (m)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:326 Japans valjakt

av *Marietta de Pourbaix-Lundin* (m)

till miljöminister Andreas Carlgren (c)

2007/08:327 Förstärkt Finansinspektion

av *Monica Green* (s)

till finansminister Anders Borg (m)

2007/08:328 Förfalskning av nationalitet

av *Staffan Appelros* (m)

till statsrådet Tobias Billström (m)

2007/08:329 Svenskar fast i Gaza

av *Hannah Bergstedt* (s)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 27 november.

15 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmälades att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 22 november

2007/08:245 Försvunna och förfalskade svenska pass

av *Lennart Sacrédeus* (kd)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:247 Det nazistiska och rasistiska våldet

av *Lena Olsson* (v)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:269 Bevakningsföretags möjligheter att utföra alkotester

av *Betty Malmberg* (m)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:278 Hemlig teleavlyssning

av *Thomas Bodström* (s)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

Prot. 2007/08:29
22 november

2007/08:284 Fler hyresrätter till rimliga priser

av *Ameer Sachet* (s)
till statsrådet Mats Odell (kd)

2007/08:287 Kreditgarantier även för kooperativ hyresrätt

av *Birgitta Eriksson* (s)
till finansminister Anders Borg (m)

2007/08:288 Ökade krav på flygpassagerardata

av *Ulf Holm* (mp)
till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:294 Smuggelverksamhet

av *Göte Wahlström* (s)
till statsrådet Tobias Billström (m)

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 27 november.

16 § Kammaren åtskildes kl. 17.05.

Förhandlingarna leddes
av talmannen från sammanträdets början till ajourneringen kl. 13.52,
av andre vice talmannen därefter till ajourneringen kl. 15.20 och
av talmannen därefter till sammanträdets slut.

Vid protokollet

PER PERSSON

/Eva-Lena Ekman

1 § Justering av protokoll.....	1
2 § Val av justitieombudsman.....	1
Anf. 1 BERIT ANDNOR (s).....	1
3 § Anmälan om kompletteringsval till utrikesutskottet och försvarsutskottet	2
4 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer.....	2
5 § Anmälan om inkommen faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen	4
6 § Hänvisning av ärende till utskott.....	4
7 § Anslagen till Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och Tullverket	4
Skatteutskottets betänkande 2007/08:SkU1	4
Anf. 2 BRITTA RÅDSTRÖM (s).....	4
Anf. 3 MARIE ENGSTRÖM (v)	7
Anf. 4 JÖRGEN JOHANSSON (c).....	8
Anf. 5 BRITTA RÅDSTRÖM (s) replik	10
Anf. 6 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik.....	11
Anf. 7 BRITTA RÅDSTRÖM (s) replik	11
Anf. 8 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik.....	12
Anf. 9 MARIE ENGSTRÖM (v) replik	12
Anf. 10 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik.....	12
Anf. 11 MARIE ENGSTRÖM (v) replik	13
Anf. 12 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik.....	13
Anf. 13 LENNART SACRÉDEUS (kd)	13
Anf. 14 BRITTA RÅDSTRÖM (s) replik.....	15
Anf. 15 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik	16
Anf. 16 BRITTA RÅDSTRÖM (s) replik.....	16
Anf. 17 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik	16
Anf. 18 MARIE ENGSTRÖM (v) replik	17
Anf. 19 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik	17
Anf. 20 MARIE ENGSTRÖM (v) replik	18
Anf. 21 LENNART SACRÉDEUS (kd) replik	18
Anf. 22 HELENA LEANDER (mp).....	18
Anf. 23 LARS JOHANSSON (s)	19
Anf. 24 GUNNAR ANDRÉN (fp)	20
Anf. 25 LARS JOHANSSON (s) replik.....	21
Anf. 26 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik	21
Anf. 27 LARS JOHANSSON (s) replik.....	22
Anf. 28 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik	22
Anf. 29 MARIE ENGSTRÖM (v) replik	23
Anf. 30 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik	23
Anf. 31 TALMANNEN.....	23
Anf. 32 MARIE ENGSTRÖM (v) replik	23
(Beslut fattades under 12 §.).....	23
8 § Ändring i lagen om blodsäkerhet m.m.....	24

Socialutskottets betänkande 2007/08:SoU6	24
Anf. 33 FINN BENGTSSON (m)	24
(Beslut fattades under 12 §.)	25
9 § Tillsyn över hundar och katter	25
Miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2007/08:MJU5	25
Anf. 34 HELÉN PETTERSSON i Umeå (s)	25
Anf. 35 WIWI-ANNE JOHANSSON (v)	27
Anf. 36 HELENA LEANDER (mp)	28
Anf. 37 ANITA BRODÉN (fp)	29
(forts. 11 §)	31
Ajournering	31
Återupptagna förhandlingar	31
10 § Statsministerns frågestund	32
Anf. 38 ANDRE VICE TALMANNEN	32
<i>Budgetpropositionen och jämställdheten</i>	<i>32</i>
Anf. 39 VERONICA PALM (s)	32
Anf. 40 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	32
Anf. 41 VERONICA PALM (s)	32
Anf. 42 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	33
<i>Skattefusk och svartarbete</i>	<i>33</i>
Anf. 43 MARIE ENGSTRÖM (v)	33
Anf. 44 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	33
Anf. 45 MARIE ENGSTRÖM (v)	34
Anf. 46 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	34
<i>Miljöpolitiken</i>	<i>34</i>
Anf. 47 PETER ERIKSSON (mp)	34
Anf. 48 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	35
Anf. 49 PETER ERIKSSON (mp)	35
Anf. 50 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	36
<i>Nordiskt samarbete om klimatfrågorna</i>	<i>36</i>
Anf. 51 HANS WALLMARK (m)	36
Anf. 52 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	36
<i>Arbetsmarknadssituationen för funktionshindrade</i>	<i>37</i>
Anf. 53 ANNIKA QARLSSON (c)	37
Anf. 54 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	37
<i>Svenskt deltagande vid toppmötet mellan Afrika och EU</i>	<i>38</i>
Anf. 55 URBAN AHLIN (s)	38
Anf. 56 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	38
<i>Kampen mot den organiserade brottsligheten</i>	<i>38</i>
Anf. 57 CECILIA WIGSTRÖM i Göteborg (fp)	38
Anf. 58 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	39
<i>Flyget och klimatfrågan</i>	<i>39</i>
Anf. 59 MAX ANDERSSON (mp)	39
Anf. 60 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	39
<i>Internationell samverkan på klimatområdet</i>	<i>40</i>
Anf. 61 SVEN GUNNAR PERSSON (kd)	40
Anf. 62 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	40
<i>Stödet till folkrörelser</i>	<i>41</i>

Anf. 63 MARIE NORDÉN (s).....	41
Anf. 64 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	41
<i>Skattesänkningar för medel- och låginkomsttagare.....</i>	<i>41</i>
Anf. 65 FREDRIK OLOVSSON (s).....	41
Anf. 66 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	42
<i>Bristen på arbetskraft.....</i>	<i>42</i>
Anf. 67 KATARINA BRÄNNSTRÖM (m).....	42
Anf. 68 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	42
<i>Kontrollen av de differentierade arbetsgivaravgifterna.....</i>	<i>43</i>
Anf. 69 LAILA BJURLING (s).....	43
Anf. 70 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	43
<i>Nyrekryteringen till den organiserade brottsligheten.....</i>	<i>43</i>
Anf. 71 HELENA BOUVENG (m).....	43
Anf. 72 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	44
<i>Avskaffandet av plusjobben.....</i>	<i>44</i>
Anf. 73 MONICA GREEN (s).....	44
Anf. 74 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	44
<i>Åtgärder mot skattefusk och bidragsfusk.....</i>	<i>45</i>
Anf. 75 BIRGITTA ERIKSSON (s).....	45
Anf. 76 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	45
<i>Miljöpolitiken.....</i>	<i>46</i>
Anf. 77 LEIF JAKOBSSON (s).....	46
Anf. 78 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	46
Anf. 79 ANDRE VICE TALMANNEN.....	46
11 § (forts. från 9 §) Tillsyn över hundar och katter (forts.	
MJU5).....	47
Anf. 80 HELENA LEANDER (mp) replik.....	47
Anf. 81 ANITA BRODÉN (fp) replik.....	47
Anf. 82 HELENA LEANDER (mp) replik.....	47
Anf. 83 ANITA BRODÉN (fp) replik.....	48
Anf. 84 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c).....	48
Anf. 85 WIWI-ANNE JOHANSSON (v) replik.....	49
Anf. 86 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c) replik.....	50
Anf. 87 WIWI-ANNE JOHANSSON (v) replik.....	51
Anf. 88 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c) replik.....	51
Anf. 89 HELÉN PETTERSSON i Umeå (s) replik.....	52
Anf. 90 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c) replik.....	52
Anf. 91 HELÉN PETTERSSON i Umeå (s) replik.....	52
Anf. 92 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c) replik.....	53
(Beslut fattades under 12 §.).....	53
Ajournering.....	54
Återupptagna förhandlingar.....	54
12 § Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde.....	54

Prot. 2007/08:29
22 november

	SkU1 Anslagen till Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och Tullverket	54
	SoU6 Ändring i lagen om blodsäkerhet m.m.	55
	MJU5 Tillsyn över hundar och katter.....	55
13 §	Anmälan om interpellationer	56
14 §	Anmälan om frågor för skriftliga svar	56
15 §	Anmälan om skriftliga svar på frågor	57
16 §	Kammaren åtskildes kl. 17.05.	58

Tryck: Elanders, Vällingby 2007